

NĂM THỨ NHẤT — SỐ 25

TỜ BÁO CỦA

1. — NGÀY NAY
TRÔNG TÌM

2. — NGÀY NAY TRÀO PHÙNG

CHỦ NHẬT 13 SEPT. 1936

MỌI NGƯỜI

3. — NGÀY NAY
~~TIỂU~~ THUYẾT

TUẦN BÁO RA NGÀY CHỦ NHẬT

	GIA BÁO	MỘT NĂM	6 THÁNG
Hồng-dương	3 p. 40	2 p. 00	
Pháp-vũ Thuộc địa	2 . 20	2 . 50	
Ngoại-quốc	2 . 50	3 . 00	
Các-công-số	2 . 00		

MUA BÁO KÈM TỪ 1 VÀ 15 VÀ PHẢI THẢ TIỀN
TRƯỚC, NGÂN PHỦ XIX GỬI VỀ ÔNG NGUYỄN
TƯƠNG-TAM, 80, DƯƠNG QUAN-THÀNH, HANOI.

THĂNG-LONG HỌC HIỆU

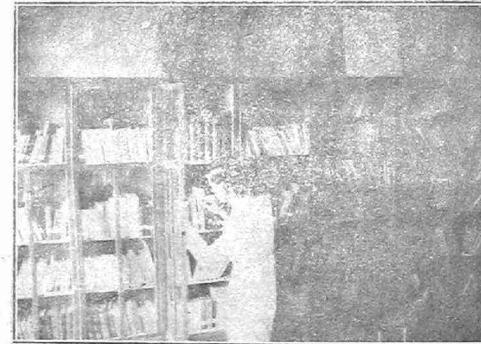
Trường THĂNG-LONG là trường tư thục to nhất và vững bền nhất ở Đông-Pháp.
Nhà trường đã khai giảng từ đầu tháng này. Hiện hôm thứ hai 7 Septembre đã có 27 lớp:

1 lớp 1ère Secondaire
1 » 2ème Secondaire
2 » 4ème Année
3 » 3ème Année
5 » 2ème Année
5 » 1ère Année

1 lớp Supérieur Complémentaire
2 » Supérieur
2 » Moyen 2ème Année
2 » Moyen 1ère Année
1 » Élémentaire
1 » Préparatoire
1 » Enfantin

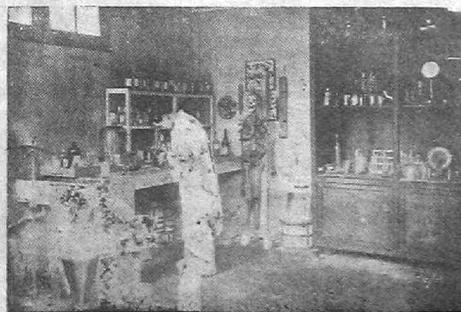

Luyken, Tiệp Arch.
MẶT TRƯỚC NHÀ TRƯỜNG

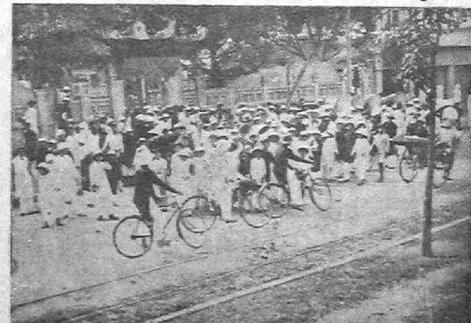

THƯ-VIỆN

Nhà trường đã xây thêm bốn phòng rộng rãi và mát mẻ, và sẽ mở thêm
nhiều lớp nữa vì số học trò đến mỗi ngày mỗi đông

PHÒNG THÍ - NGHIỆM

GIỜ TAN HỌC

NÊN CHÚ Ý: Muốn học đủ chương trình và không thiếu niên khóa trong quyền học
bạ (livret scolaire), các học sinh nên xin vào học ngay từ đầu tháng Septembre.

1° TRÔNG NGAY VÀ TÌM

10 ĐIỀU TÂM NIÊM CỦA BẠN TRẺ

Hỏi các bạn trẻ!

Hỏi các người đương tuổi thanh niên, hăng hái, bồng bột, nhiệt thành với mọi việc, những người tóc bạc mà trí vẫn sáng suốt, tâm hồn vẫn trẻ trung, những người lúc nào cũng nghĩ đến tiền, tiền hơn lên, tiền lên nữa!

Cõi đời cũ, cõi đời cản cõi, dọng lại như nước ao tù từ mảng ngàn năm xưa của phái thủ-cựu đã dì vào nơi tiêu diệt như đêm tối tan đi trước ánh sáng của vùng thái-duong.

Cõi đời của phái « trung dung » đã đến buổi tàn tạ. Công cuộc của phái ấy đã hoàn toàn thất bại, và kết quả của chủ nghĩa : điều hòa, chỉ là : hư không.

Vậy cần phải có một cuộc đời mới, với một tinh thần, một linh hồn mới. Đó là cuộc đời của các bạn, của phái trẻ chúng ta.

Trong cuộc đời mới đang đợi ta, đầy ánh sáng và chống gai, ta lúc nào cũng phải tám niêm đến những ý tưởng chính, đến nguyên tố nền tảng của tinh thần mới. Những tư tưởng, những nguyên tố ấy, ta có thể gồm lại trong mươi điều, mươi điều tâm niệm.

T.L.V.B.

ĐIỀU TÂM NIÊM THỨ NHẤT

THEO MÓI

HOÀN TOÀN THEO MỚI, KHÔNG CHÚT DO DỰ.

VỚI các nước khác ở Viễn-dông, nước Việt-nam ta, cách đây hơn năm mươi năm, sự tinh một giác ngũ ngàn năm. Tuy không được như bá công chúa ngũ trong rừng của một truyện thần tiên nào, tinh giác một cách êm đềm, trong một cảnh lộng lẫy, trước sự âu yếm

của một ông hoàng đế tinh, nhưng cũng còn hơn là cú thiêm-thiếp mãi một giác mê vô cùng.

Giác mê ấy là cuộc đời cũ. Cứng như những giác mê khác, lúc tinh, thoảng nhớ lại, cuộc đời ấy có vẻ rất nên thơ. Một cuộc đời giàn-dị, chất phác : trai thi ngâm phú, đọc văn đề chờ khoa thi ; gái thi dệt vải, dã gao, rồi

đến rầm tháng tám, rủ nhau cất tiếng hát những giọng tinh tú dưới trăng thanh. Sự thực đâu có được đáng yêu như vậy. Bỏ buộc trong những lễ nghi tập tục phiền phức, nhiều khi vò nghẽn lý, họ sống một cuộc đời phiêu nhiêu, rắc rối. Trong gia-dinh, một cuộc đời ngâm ngăm đau khổ cho những người làm dấu, làm con ;

ngoài xã-hội, một cuộc đời công nhiên đau khổ cho những người chân lấm tay bùn, ở hàng dưới nhất của sự tôn ti trật tự quâ nghiêm khắc.

Nhưng số người không trông thấy sự thực thường không phải là ít. Những người thời buổi ấy còn sót lại vẫn cố giữ ảo tưởng của họ, vì họ cảm thấy lạc-loài

Với những người ấy, sẽ tiêu diệt cuộc đời và văn hóa cũ.

Văn hóa cũ chỉ còn rót lại trong những lặp lại một ngày một ít và ở trong óc của phái « trung dung ». Phái này ở trong nước ta rất thịnh hành và cũng rất có quyền thế. Họ nêu ra cái thuyết dung hòa văn hóa cũ và văn hóa mới, lời lẽ nghe ra có vẻ uyên thâm lắm. Còn gì hơn là giữ lại những điều hay của văn hóa Tàu làm vốn, thâu thập những cái hay của văn hóa Pháp để thêm thất vào; như vậy, chẳng mấy lúc ta sẽ có hai văn hóa, ta sẽ hóa ra vẫn minh hon hết thấy các nước trên hoàn cầu. Những sự to tướng ấy chỉ là một ảo tưởng. Hai cái văn hóa như hai giọng nước chảy trên một trái núi xuống; nhưng một giọng chảy về phía đông, một giọng chảy về phía tây, không sao hợp lại làm một được: văn hóa Tây-phương hiếu động, cốt ở chỗ luân luân thay đổi, không lúc nào ngừng; còn văn hóa Viễn-dông cũ chủ tĩnh, luân luân đứng đờn lại một nơi.

Điều hòa của phái « trung dung » đã hoàn toàn thất bại. Vì muốn chậm trôi, chọn lọc, họ đã do dự, rụt rè, không biết lấy tôn chí gì mà giữ lại hay tước bỏ. Thí dụ như họ muốn thâu thập chủ nghĩa cá nhân tây phương, vì họ nghĩ một cách sác đáng rằng cá nhân có phát triển được tài năng thi tiến hóa mới chóng thấy. Nhưng, họ lại muôn giữ lại cái chế độ đại gia-dinh, và trong đại gia-dinh, điều cốt yếu là chủ nghĩa phục tòng. Cho nên họ lưỡng lự như con lừa của Buridan đứng giữa bát nước và nấm cỏ, không biết nên uống hay ăn, hay như anh chàng hai vợ nầm giữa vợ cả và vợ lẽ, không biết ngoanh mặt về phía nào. Sự lưỡng lự ấy không đưa họ đến một kết quả nào cả. Họ chỉ lo những tiếc cung lùi, nên họ hoảng hốt về một nơi như con ngựa dập dắt một nơi, ra về hăng hái lắm, nhưng không di được nữa bước.

Trước sự thất bại của phái trung dung, không còn gì hơn là ta theo mới, theo một cách quả quyết.

Áu hóa, không phải là án ván cho đúng mốt ở Paris, nhảy đầm cho đúng điệu, nặn mũi cho lõi, pha thuốc vào mắt cho xanh. Áu hóa là ta phải tìm đến những điều cốt yếu của văn hóa tây phương để áp dụng vào đời ta. Văn hóa của Âu Mỹ đem sang trồng ở đất ta tự nhiên sẽ biến; những điều hợp với tinh thần riêng của dân tộc Annam sẽ còn và này nở ra; những điều không thích hợp sẽ tự nhiên bị đào thải. Không nên lo ta sẽ hóa ra người Pháp nửa mùa, nói tiếng Pháp lai-cáng. Dân tộc ta hàng ngàn năm đã bị văn hóa Tàu dàn áp mà vẫn dù được tinh cách riêng, không đến nỗi hóa ra người Tàu cả. Vậy, bây giờ, ta đem văn hóa thái tây áp dụng vào cuộc đời, ta cũng không đến nỗi hóa lõi, và ta không đến nỗi mất tinh thần riêng của ta.

Những người thủ cựu thường cho những sự thay đổi cồn cồn theo văn hóa thái tây là những sự ác ghê gớm. Đàm bà mặc quần

hở đồ cho ngay là để phá hoại cả luân lý; bỏ hào theo chủ nghĩa cá nhân, họ định cho ngay là muôn phỏng tung những dục vọng đáng bỉ. Nhưng bọn trẻ là phải mặc họ, cứ thẳng đường mà tiến, không dò dí, không nồng lòng. Tưởng-lai sẽ đem những phần thưởng qui báu lại cho ta.

Lẽ tự nhiên, trong lúc áo ặt xô đầy nhau vào cuộc Âu hóa, không khỏi có người đi lầm đường. Không khỏi có nhiều kẻ vi hiu lầm văn hóa thái tây mà coi điều đời như một nơi để hưởng những sự khoái lạc ch襌 lát. Nhưng không thể dựa vào những việc mà bảo rằng Âu hóa là một điều không nên theo. Con dao có khi cắt đứt tay, nhưng nào ai nói con dao là một đồ vật khêng nên dùng?

Vậy, mạnh bạo, hăng hái, chúng ta nên đưa nhau vào con đường mới, rộng rãi và đầy ánh sáng của văn hóa Âu-Mỹ.

Hy vọng của ta chỉ có ở đây thôi.

Hoàng Đạo

ỦY BAN ĐIỀU

VỀ VIỆC THẢO NHƯNG ĐIỀU YÊU CẦU ĐỀ LÊN ỦY-BAN ĐIỀU TRA CỦA NGHỊ-VIỆN PHÁP

MÃY LÒI BÁ CÁO của ỦY-BAN - LÀM - THÒI

cùng các giới trong quốc - dân và
các hội - đồng dân-cử miền Bắc.

NGÀY mồng năm tháng chín năm 1936, Ủy-ban Lâm-thời có họp tại Văn-phòng viện Dân-biểu số 172 phố Hàng Bông và đã bàn về cách thức hiệu-triệu quốc - dân về việc thảo lập yêu-cầu đề lên Ủy-ban điều-tra của Nghị-viện Pháp sắp tới Đông-duong.

Ủy-ban Lâm-thời đồng lòng quyết định mấy việc sau này :

I. — Ủy-ban xin các giới và các hội - đồng dân cử họp riêng với nhau để định những điều yêu-cầu và cử lấy mỗi giới và mỗi hội - đồng hai đại-biểu. Những đại-biểu có thể họp thành một Hội - đồng nhất định.

« Hội - đồng nhất định » sẽ họp vào ngày 21 Décembre 1936 (vi Ủy-ban điều-tra sắp tới nên phải lâm gấp mới kịp). Các giới và các hội - đồng sau khi đã họp nhau thì xin đăng bao tờ biền-bản cuộc hội họp và tên hai ông đại-biểu trước ngày 19 septembre.

Ngày 21 septembre đúng 21 giờ Ủy-ban Lâm-thời sẽ tiếp các đại-biểu các giới và các hội - đồng có giấy ủy hán hoi, tại Văn-phòng viện

Dân-biểu số 172 phố Hàng Bông.

Sau khi đã họp được hội - đồng nhất định, Ủy-ban Lâm-thời sẽ giải tán và đã lâm xong công việc.

Các giới và các hội - đồng là :

Viện Dân-biểu Bắc-kỳ, các hội - đồng hàng tỉnh Bắc-kỳ, các hội - viên người Nam tại các phòng Thương-mại, các hội - viên người Nam tại các phòng Cảnh-nông, các hội - viên người Nam tại các hội - đồng thành phố, hội Quan-lai Ái-hữu, hội Ái-hữu các viên-chức nhà nước. Các trưởng tư - thực, Lão-giới, Thương-giới, Nông-giới, Công-giới, Lao-dộng, Thành-niên trí-thực, Nữ-giới, các nghệ lao-tam (professions libérales).

2. — Muốn cho việc trung-cần ý - kiến - quốc - dân được rộng-rãi đầy đủ và có thứ tự, Ủy-ban Lâm-thời đặt ra mấy câu hỏi này :

A) i-án -đè chính-trị: Người Annam ta muốn theo chế độ nào?

B) Ván -đè kinh-tế và tài - chính;

Người Annam ta yêu cầu những gì?

C) Ván -đè xã-hội: Người Annam ta muốn cải cách những gì?

TRA SẮP TÓI

Ủy-ban Lâm-thời lục họp chỉ có mỗi một ý mong là làm thế nào cho toàn-thể quốc - dân được để dàng diễn đạt nguyện-vọng để tỏ sự đồng tâm của cả nước trong co-hội đặc-biệt này mà chỉ có một mục đích là giàn nén được một hội - đồng chính-thức. Ủy-ban Lâm-thời chưa hề có thảo qua một điều yêu-cầu gì, vi thảo những điều yêu-cầu là việc của Hội - đồng chính-thức.

Ủy-ban Lâm-thời có lời xin các giới làm việc mau chóng để kịp ngày và lúc làm việc bao giờ cũng giữ bình tĩnh và cùng hòa hảo với nhau để cho kết quả được tốt đẹp.

Nay bá cáo

Ủy ban lâm thời

Lời bàn

CÔNG việc bày tỏ nguyện vọng của toàn quốc là một việc rất khó khăn, nhưng không phải là không làm được.

Việc khó khăn nhất là bầu đại-biểu những giới không có cơ quan, không có tổ chức, nhất là nông-giới và giới lao-dộng. Chúng tôi mong các giới khác; nhất là những thanh niên tri thức và các ông dân-biểu có lòng công ích và bao giờ sẽ để ý đến những giới ấy và tìm phương pháp làm cho họ đạt được ý nguyện.

Một việc khó khăn nữa, là điều hòa những điều thành cữu-trái ngược nhau của các giới. Nhưng

chúng tôi tin ở lòng nhuong-bó của các đại biểu. Chúng tôi chắc các đại biểu hiểu như chúng tôi rằng những nguyện vọng nào được hép thấy các giới lần thành là những nguyện vọng của cả một nước, những nguyện vọng mà Phái-bộ điều tra sẽ để ý đến trước.

Muốn cho những điều thành cầu của các giới có sức mạnh, chúng tôi trường Ủy ban chính thức các giới nên tổ chức một cuộc hội - đồng công khai để mỗi giới phát đại biểu đến bày tỏ những điều thành cầu Ủy ban đã thảo. Chúng tôi không muốn để hội - đồng công khai thảo điều thành cầu, vì chúng tôi sợ hội - đồng công khai không đủ trật tự và sự linh mạc để làm việc.

Hoàng Đạo

Báo giới và phái bộ điều tra

P HẢI - BỘ điều tra của chính-phủ binh - dân Pháp sắp tới Đông-duong, với láng báo chúng ta tưởng nên mai-mau họp nhau lại định trước cách thức làm việc để tỏ nguyên vong chúng.

Như ý chúng tôi, tòa soạn các báo miền Bắc nên ban bạc với nhau ngay từ bây giờ và mỗi báo

MỘT SỰ CÀI CÁCH LỚN TRONG Y-HỌC
NHỮNG ĐIỀU PHÁT MINH CỦA BÁC-SĨ OGINO VÀ KNAUS

Sinh để tự do!

NGƯỜI ĐẢN BÃ CHỈ CÓ THÈ THU THAI
TRONG KHOẢNG 65 NGÀY MỘT NĂM

NHỮNG NGÀY NÀO?

ĐỂ CON KHÔNG PHẢI LÀ MỘT SỰ VƯỢT RA NGOÀI Ý MUỐN CỦA TA NỮA
Ta muốn có con lúc nào cũng được.
Ta muốn có bao nhiêu con cũng được.
Ta không muốn có con cũng được.

LỜI NÓI ĐẦU

BÁC-SĨ Marchall và ông O. J. de Méro mới xuất bản một cuốn sách rất quan hệ cho các gia đình: «Sự sinh đẻ tự do» — *La liberté de la conception*. Trong cuốn sách này, hai ông giảng giải cho mọi người biết một sự phát minh trong khoa y-học của hai bác-sĩ khác, bác-sĩ Ogino, người Nhật-bản, và Knaus, người Hongrie, về sự sinh đẻ của người dân bá.

Theo su kinh nghiệm của hai bác-sĩ này, thì người dân bá không phải quanh năm, lúc nào cũng có thể thụ thai được. Sự thụ thai chỉ có thể thành hiện mây ngay trong một tháng, tuy từng người dân bá. Hai bác-sĩ bảo cho ta cách định được những ngày ấy một cách rất chắc chắn.

Như vậy, để con dõi với ta, không phải là một sự vượt ra ngoài ý muốn của mình. Ta muốn đẻ con lúc nào cũng được. Ta muốn có bao nhiêu con cũng được. Ta không muốn có con cũng được.

Sự phát minh quan trọng này đã làm sôi nổi dư luận bên các

nước Âu-châu, và sẽ có một ảnh hưởng rất lớn trong xã-hội.

NHỮNG CÁI LỢI CỦA SỰ PHÁT MINH QUAN TRỌNG

1.) Gia-dinh nhiều con

Người Annam minh bao giờ cũng coi sự có con là một điều hạnh-phúc. Nhà nào càng đông

đến 50% số trẻ con sinh đẻ: nghĩa là tinh chung bình, đẻ một nữa, chết một nữa.

Tại sao? Bởi vì người minh chỉ nghĩ đến đẻ con, mà không nghĩ đến cách nuôi con nữa. Một nhà nghèo, hai vợ chồng làm lung chua dù ăn, mà lại thêm bảy, tám đứa con nữa, thì sự sống dù sao được. Vì thế nên ta thường thấy

con bao nhiêu, càng lấy làm vui vẻ bấy nhiêu, dù nhà nghèo phải khốn khổ vì con cưng vậy.

Nhưng ta nên biết rằng ở xứ mình, số trẻ con sinh ra nhiều, mà số trẻ chết đi cũng không phải ít. Năm mươi năm về trước, khi y-học của Tây chưa truyền bá trong nhân gian, số chết ấy chiếm

những đứa trẻ xanh xao, vàng vọt, ôm yếu như sắp chết. Những đứa trẻ ấy hoặc vì bệnh tật mà chết nua, hoặc có sống chẳng nua, cũng không được khỏe mạnh. Một căn nhà mà ba đứa trẻ có thể sống được, sẽ chật hẹp nếu có bốn đứa. Mà nếu có bảy, tám đứa trẻ thì căn nhà sẽ thành ra một cái lò

chuột đáng khiếp sợ. Rồi những bệnh rất nhẹ, như bệnh sởi, ho gà, trong chỗ bẩn thỉu, tối tăm ấy sẽ thành những bệnh ghê gớm giết trẻ rất chóng. Trông nom và giữ gìn cho một hai đứa con ta đã có, có phải là một bồn phận thiêng liêng hơn là cứ cố đẻ thêm nữa không?

Bối với những gia-dinh ấy, sự phát minh của Ogino sẽ rất ích lợi: họ sẽ tuy cải sức kiêm của mình mà đẻ con. Nếu chỉ nuôi đủ hai đứa, thi chỉ đẻ hai đứa. Khi nào kiêm thêm tiền, sẽ lại đẻ thêm con.

2.) Người mẹ đau yếu

Có khi, sau khi đẻ một, hai đứa con, người mẹ sinh ra đau yếu. Sinh nở lúc bấy giờ có thể nguy hiểm cho tính mệnh người mẹ, và cho cả đứa con nữa. Nhưng sự kiêng giữ rất khó khăn, nhất là đối với hai vợ chồng trẻ yêu nhau. Má phần nhiều nhà Annam minh chật hẹp, hai vợ chồng phải nằm chung một giường, thi kiêng giữ đối với họ là một sự không thể làm được.

Sự phát minh của Ogino sẽ giải (Xem trang 241)

nên cử độ hai đại biểu. Những đại biểu ấy sẽ nhóm một phiên hội đồng để định liệu mấy việc cần sau này:

1.) Thảo những điều thỉnh cầu về báo giới. Điều cốt yếu là ban nên thỉnh cầu chính-phủ Pháp chế-độ gì: một chế độ rộng rãi hơn chế-độ hiện thời (thí dụ như yêu cầu bỏ việc phải có phép của chính-phủ mới ra được báo) hay chế-độ-báo-giới tự do như bén Pháp.

2.) Tìm phương-pháp hành-

động để đạt được nguyên vong. Chúng tôi tưởng thảo thỉnh cầu để lên phái bộ điều tra cũng chưa đủ, ta cần phải làm cho phái-bộ để ý một cách đặc biệt đến nguyên vong của ta. Thủ dụ như lúc phái bộ đến đây, luôn mắng ngày các báo đều đăng một bài tha thiết nói đến những điều ta thỉnh cầu. Đó chỉ là một phương pháp đem làm tí du, ta cần phải cùng tìm phương pháp khác nữa để tỏ cho phái-bộ và dân Pháp biết rằng những điều

ta yêu cầu cần thiết cho ta đến tận bức.

3.) Cử hai đại biểu, gọi là đại biểu của báo giới vào hội đồng tờ chức chính thức của quốc dân, hoặc để cùng với các giới khác diễn đạt và bênh vực nguyên vong của báo giới, hoặc để ra trước hội đồng công khai bày tỏ những nguyên vong ấy.

4.) Cử hai đại biểu trong nom về việc giao dịch báo giới Nam và Trung.

5.) Tìm cách giúp đỡ các giới

khác để họ bày tỏ được nguyên vong, nhất là những giới không có cơ quan, không có tổ chức.

Hội đồng báo giới chỉ có các nhà báo đến họp. Vì y số người họp có thể định trước được và sự xếp đặt chắc cũng dễ dàng. Nếu có đặc phái-viên của tờ báo nào trong Trung, Nam muôn đến lén lút tinh thần, tưởng lảng bao. Bác săn lùng mọi họ để dự thính. Chỉ cót họ cho biết tên trước đe kịp viết thiếp mời.

Hoàng-Đạo

XÃ GIAO

Xung hò

(Tiếp theo)

CỎ: dùng dè nói với bố mẹ các quan tòng đốc, quan tuần hay là... bố mẹ các « quan phán », « quan tham ».

Bé-hạ: chỉ dùng nói với vua. Minh từ xung là **kẻ hụ thần**: « Muôn tâu bệ hạ, bệ hạ thần... »

Ngài: dùng dè chỉ các đức ông trong hoàng phái, hay các bà chúa. Cũng dùng dè nói với thần thánh, như ông hoàng Ba, bà Mẫu Thanh, hay là ông Thủ công cung được. Có khi dùng tiếng **ngài** dè nói với một **me tây**, nếu **me ấy** ngồi đồng, và có đức thánh Trần nhập vào: « Tâu lạy ngài, ngài đẹp chín nghìn ! » Thường thường **ngài** vẫn dùng dè nói với mọi người thường, không phải là thánh, thần gì. Đó là một tiếng lịch sự dè thay tiếng **ông**, trong những câu truyện kiêu cách, hay trong những bài diễn thuyết.

Quý ngài: cái tiếng kép ngô nghênh này, nứa chửi nhó, nứa chửi nóm, chỉ ở trong Nam mới có người dùng, cũng như tiếng **quý thầy**, **quý cậu**.

Trong một đội binh, phải gọi linh là **chú linh**; gọi cai bếp là **bác cai**; gọi đội quân là **ông đội**, **ông quân**. Nhưng từ ông dè, ông lãnh, phải gọi là **quan rồi**. Thật là tôn ti trật tự, có trên có dưới.

Còn những tiếng khác, mỗi tiếng bao nhiêu cách dùng. Mỗi người, bao nhiêu cách gọi, tùy thời, tùy cảnh. Thật là nhiêu khê, phiền phức.

Nếu thế mới là văn minh, thì người Áo châu họ chẳng văn minh tí nào. Họ giản dị quá.

Trong cuộc giao tiếp thường, khi xung hò mà phân biệt đẳng cấp kỹ càng kỹ, thực là bất tiện. Nên dùng mấy tiếng giản dị, tùy theo tuổi, như: **cụ**, **ông**, **bà**, **cô**, **anh**, **chị**.

Tiếng **cụ** dùng dè nói với người già, dè ngoài năm mươi tuổi dù là « **dàn** » hay là « **quan** » cũng vậy. Bộ tiếng « **cụ lớn** »! vì ở thế kỷ này, cái quan niệm « **lớn**, **bé** » không nên còn nữa, nhất là khi cái « **lớn** » đó sảy lên một vũng bùn thi cảng chẳng giá trị gì. Một tiếng « **cụ** » dã là kính cần lâm rỗi, vì khi nói với những người thấp hèn, người ta dã có tiếng « **ông cụ** » và « **bá cụ** » dè bặt về cung kính: « **bà cụ** (hay **bà lão**) đợi tôi một lát, tôi bão nó để cõm người ra cho » (nói với một người ăn mày).

Ông, là những tiếng thường dùng đến nhất, dè nói với những người, có khi còn trẻ, nhưng đã có địa vị trong xã hội, hoặc ta không quen biết thân mật. Dùng tiếng **cậu**, dè gọi một người lả, vì người ta mới ngoài hai mươi tuổi, là một sự khiếm nhã, chỉ trừ khi nào mình tuổi tác lâm, độ ngoài sáu mươi tuổi; nhưng đầu mình già nua, nếu biết dùng tiếng **ông** dè gọi một người thiếu niên đã trưởng thành thì bao giờ cũng lịch sự hơn. Nếu mình là bạn của cha, mẹ người ấy và tuổi cũng tương đương với hàng cha mẹ, thì mình được phép lấy thân tình mà gọi là **cậu hay anh**. Thường thường, tiếng **cậu** chỉ nên dùng dè nói với những người vào trạc dưới hai mươi tuổi.

Đàn bà, con gái, có hai chửi **bà**, có dè gọi. Nhưng khi nào là **bà**, khi nào là **cô**? Trong xã hội ta ngày xưa chỉ dùng tiếng **bà** dè nói với người cao tuổi, như ba mươi nhăm, bốn mươi tuổi, còn thì gọi là **cô** (nếu chưa chồng) hay **mợ** (nếu đã có chồng); khi chưa biết người đó có chồng chưa thì gọi là **bác**. Nhưng sự phân biệt dò hỏi phiền phức, ta nên theo lối gọi của người Tàu, hay người Pháp, nghĩa là chỉ dùng tiếng có dè gọi con gái chưa chồng, còn khi người ta đã có chồng, dù ít tuổi, cũng nên gọi là **bà**. Chỉ có những bậc lão thành mới được phép dùng tiếng **mợ** dè nói với một người đàn bà ít tuổi.

(Còn nữa)

HẠNH PHÚC

Thân thể cõi kết
với tinh thần

TÍNH KHÍ của người ta, một phần lớn là do ở thân thể, ở óc cũng có, nhưng phần nhiều là ở các glandes endocrines. Những hạch áy có một chức vụ lớn lao trong cơ thể :

a) **Hạch thyroide**, là thứ hạch quan hệ nhất. Tuy theo hạch đó làm việc tốt hay xấu, sức khỏe người ta sẽ thịnh hay xuy. Bộ hạch đó chủ trương sự lành le của ta. Những người hạch thyroide yếu, là những người chậm chạp, lười biếng, hay ngủ gật và thích nằm. Trái lại, người nào mà hạch áy hoạt động quá, sẽ hiếu động, có khu tự hay rối loạn thần kinh, thường gầy gò, chửi không béo sì như những người nói trên.

b) **Hạch surrenale**, ở phía trên quả thận. Nếu hạch đó yếu, ta không thích làm việc. Nếu hạch mạnh quá, ta sẽ làm việc rất nhanh chóng, nhưng có khi nóng nỗi. Những hạch surrenale mà hoạt động vừa phải, ta sẽ thành người hoạt động nhiều, sáu sắc và cẩn thận.

c) **Hạch hypophyse**, ở phía bô óc, chủ trương sự phát triển. Người nào kém hypophyse thì khiếu thông minh và tinh thần sẽ phát hiện muộn màng và thân thể cũng chậm lớn. Trái lại, nếu hạch đó mạnh quá, ta sẽ chóng to lớn đì thường.

Ta hãy lấy một bệnh lười làm thí dụ dè bằng lỗ sự cố kết của tinh thần và thể chất.

Nguyên do bệnh lười và cách chữa

Trên ghế nhà trường, học trò lười rất nhiều. Có kẻ vì giáo dục kém, vì bắt chước cha mẹ lười, nhưng phần nhiều là vì có bệnh, hay vì một bộ phận gì suy kém. Bệnh lười do ở mắt kém, hay tai nghẽn ngang, hạch thyroide, hay phổi hay ruột yếu.

Muốn cho thân tri linh hoạt, bộ óc cần phải được tưới bằng máu tinh khiết. Những hạch endocrines cần phải tiết ra những chất hormone rất điều hòa làm cho não-tủy được hoạt động một cách đầy đủ. Vagy phần nhiều những người lười lái vì óc suy kém bởi máu xấu và hạch endocrine yếu.

Có bốn nguyên nhân bệnh lười :
a) Thyroide kém ;
b) Thở kém.

c) Tiêu hóa kém ;
d) Tai mắt kém.

Cách chữa

Thyroide kém — Cần phải đưa di thám bệnh ở nhà một ông thầy thuốc chuyên môn chữa hạch endocrines, người ta biết ngay bệnh và bảo chữa vài tháng là thấy chuyển. Lười biếng sẽ trở nên hăng hái.

Thở kém — Nhiều đứa trẻ thở bằng miệng. Da thi bỗng mặt thì gầy dét. Sức thở, dem thử, chỉ bằng nửa mồi người. Vì thiếu dưỡng chất không làm được. Phải bắt lập thở bằng mũi, và xem cuống họng có bệnh gì thi chữa dì. Thường chỉ lập thở tấp thè thao il lầu là khỏi lười.

Tiêu hóa kém — Rất nhiều đứa trẻ không đi đại tiện đì. Bắt buộc phải mỗi bữa cơm xong là đi một lần. Nếu cần, cho uống dầu parafine, ăn rau, đậu, và tập thể thao luyện cái bụng cho khỏe.

Mắt kém — Phải che deo kính mua ở nhà chuyên môn về bệnh mắt, sau khi khám nghiêm kỹ càng.

Tai kém — Phải nhờ thầy chuyên môn chữa tai. Có khi chỉ vi đau cuống họng, đau mũi, thính năng tai. Phải chữa ngay những bệnh đó.

Vậy trước khi kêu ca rằng con mình lười biếng, phải xét kỹ xem nó có những bệnh kẽ trên không dà, rồi tìm cách chữa ngay cho nó.

Các ngài nên săn sóc đến sự ăn uống của con trẻ, không cho uống nước trong khi ăn, không cho ăn với vàng: bỏ những bữa ăn lát lông, bữa ăn đậm: dùng cho những con trẻ dí vào những cuộc giải trí của người lớn. Đêm ngủ, bắt phải mở cửa sổ: ngày nào cũng phải tập thể thao, ở nhà cũng như ở trường. Nhưng ngày nghỉ, nhẽ ra nhẽ ní vào buồng chớp bóng, hay cho đi dự tiệc trà, bánh ngọt, thì phải cho nó đi chơi, nó đưa ngoại du lịch xá, ngoài đồng nội, tốt hơn. Nếu khái, cho uống nước lọc, thế thôi. Không bao giờ cho con trẻ uống nước đường « sirop », rượu Porto, hay ăn sô-cô-la trong khi dương nô đưa.

Nếu có người nào nói : « Con tôi sáng nay không tập thể thao, vì không có thời giờ », ta sẽ hỏi ngay : « Thế nó có ăn sáng không? — Có. — Vậy, ông nên biết rằng bất nó bỗn nguyên nhân bệnh lười còn tốt hơn đê nó ăn mà không tập, vì thở cần hơn ăn ».

Instituteur famille

diplômé si possible,
sérieux, solide,
demandé, 15\$ par mois.

Ecrire référence
à M. ROSSIGNOL

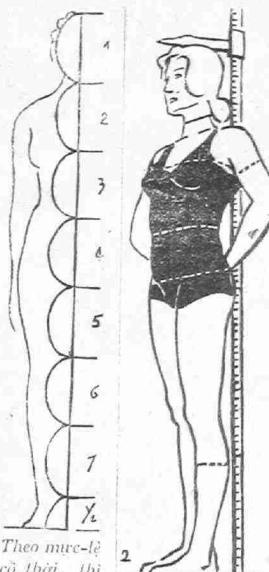
DOUANES PHANRI (Annam)

THÈ NÀO LÀ ĐẸP

MUỐN sưa sang, huấn luyện cho mình trở nên một người đẹp thì trước hết ta phải biết rõ những điều có thể làm cần cù cho cái tuyệt đích của sự đẹp (*l'ideal du beau*). Theo ý tôi, tuyệt đích của sự đẹp mỗi thế kỷ thay đổi một khác, nghĩa là không bao giờ nó có thể làm khuôn mực nhất định để đòi hỏi lấy dỗ mà theo được.

Nếu vậy thì tuyệt đích của sự đẹp là câu truyền bia đặt để đòi mõi ước chặng? — Hay cái dàn bà cũng mỗi năm một khác xưa.

Theo mực-lệ
cũ thời, thi
đầu phái
ngắn hơn
toàn thế
7 lằn rur i.

Cách đo người
theo bản thong
kè của bác-sĩ
Boudoir.

đẹp có thể theo thời gian mà lân lòn thay đổi cho nhau được ư? — Không, tuyệt đích của sự đẹp bao giờ cũng có và nếu loại người còn có linh linh và đẹp thì tình cảm đổi với sự đẹp vẫn còn, không bao giờ tôn cái xấu lên làm cái đẹp được; nhưng còn một điều khác là mỗi thời đại, một dân tộc, một tôn giáo, thờ phượng cái đẹp tuyệt đích theo một phuong diện riêng. Xưa kia người Tần thích cái đẹp thoát thai, yêu diệu, chan bé, tay mềm thì trái lại, người Ai-cập, Hy-lạp, La-mã lại chuộng cái vẻ đẹp hùng dũng của hình dáng, đều đậm nhịp nhàng của bắp thịt. Vì đó, các nhà điêu khắc Hy-lạp có tạo ra những

tương thần Vệ-Nữ để tiêu biểu cho sự đẹp về hình thể khuôn mực trong thời ấy.

Ngày nay, ta sống ở một thế kỷ khác, mới mẽ hơn, một thế kỷ đầy những máy móc, khoa học, mỹ thuật với những sự xô họa không cùng của đời vật chất. Hàng năm biết bao nhiêu «một» nhà cửa, xe hơi, đồ gỗ, y phục thi nhau ra để thay cho những thứ cũ hủ. Thiêc có nhau mất ta theo với sự biến đổi chung quanh mà trong cái đẹp của người dàn bà cũng mỗi năm một khác xưa.

Thời cổ, người La-mã, Hy-lạp, bô buộc người dàn bà phải có cái đầu ngắn hoàn toàn thân thế bầy lân rưỡi mới là người đẹp. Thị vải năm trước đây, bác sĩ Richer bên Pháp cũng nói người dàn bà đẹp có cái đầu ngắn hơn toàn thế tắm lẩn, nghĩa là chia chiều cao

Bản khuân mực một người tuyệt mỹ hiện thời

Chiều cao	Cân nặng	Vòng khung ngực	Vòng thân	Vòng cánh tay	Vòng cố	Vòng bắp chân
1m50	50kg	83cm	80cm	58cm	25cm	31cm
1.52	51	85	81	60	25	31.4
1.55	52, 500	86	83	61	26	31.8
1.57	53	88	84.5	62	26.5	32.2
1.60	55	89	85	63	27	33
1.62	56	89.50	86	64	27	33.4
1.65	57	90	87	65	27.5	33.8
1.70	60	91	88	67	28	35

theo người dàn bà ra làm tắm phân đều nhau:

- 1.) từ đỉnh đầu tới cằm;
- 2.) từ cằm tới ngực;
- 3.) từ ngực tới rốn;
- 4.) từ rốn tới trung tâm người;
- 5.) từ chung lầm đến giữa đầu;
- 6.) từ giữa đầu đến đầu gối;
- 7.) từ đầu gối đến bắp chân;
- 8.) từ bắp chân đến gót chân

xát đất:

Cứ theo dây mà chọn người đẹp

theo ta làm tắm phân cao ta cho các bạn gái theo đê tự huấn luyện thân minh cho nên người đẹp thì thiệt là câu truyền hoang đường quá đỗi. Ai chẳng may bị trời sinh ra cái đầu hơi to một chút thì biết tìm cách gì mà huấn luyện, hay got rủa cho nhỏ lại được bây giờ Khó nghĩ chưa?... Nhưng cũng may, bây giờ lại khác, người ta không bô buộc đầu phải ngắn hơn toàn thế bầy lân rưỡi hay tắm lẩn như xưa, mà người ta tìm chọn cái đẹp ở chỗ so sánh bắp thịt hay thân người to, nhỏ đối với bắp cao và sức nặng của toàn thể. Theo như bản thong kè khuôn khổ người tuyệt mỹ của các nhà chuyên môn khảo cứu về sắc đẹp lưu ý lấy hoa khôi hàng năm ở Âu-châu cũng các nhà dàn cảnh bô buộc các vú-nữ và các ngôi sao trên màn ảnh phải có, thi thiết là cầu kỳ và chặt chẽ vô cùng.

Cứ theo bản in kèm dây của bác sĩ Boudoir thì ta nhận ngay ra rằng một người dàn bà ngày nay phải là một người rất khỏe mạnh, có bộ ngực chắc chắn, bắp thịt đều đặn. Các bạn xem đó cần thận, rồi tự do thân mình so với bản thong kè xen chỗ nào minh vira minh đẹp, chỗ nào minh xấu vì mập hay gầy quá mà ra công huấn luyện lấy để trở nên một

người hoàn toàn đẹp. Nếu các bạn nhận thấy mình nhiều thứ không dung với bản thong kè thi cũng đừng với chân nắn, đừng với tưống minh dã hết huy vọng trở nên một người đẹp đâu. Rồi đây, tôi sẽ lăn lướt nói rõ với những món thè thao rất dễ dàng, các bạn có thể theo đó mà tự huấn luyện trong ít lâu cũng có thể trở nên một người tuyệt mỹ được.

Cát-Tường

HOTEL DE LA PAIX — HANOI

Entièrement Remis Neuf —
Salle de Café Moderne — Billards
Fraîche et agréable
Au centre de la Ville et des affaires

Sa cuisine est réputée la meilleure de Hanoi
Le Restaurant de La Paix est le rendez-vous de la bourgeoisie annamite, à qui le meilleur accueil est toujours réservé.

Repas soignés à 1p.20
Chambres R-P Bert à partir de 1p.50
Pension table au mois à partir de 35p.00
Chambre et Pension — id — 60p.00

Salle Grill-Room — Salons Particuliers
Diners Fins sur Commande
Téléphone n° 48

CHARLES GUILLOT — Propriétaire - Gérant

NHUNG BÍ THUẬT

để giữ sự hòa-thuận
trong gia-dinh

Những bí thuật? Không! Những điều thường thức, những phép khôn ngoan mà người dàn ông bay dàn bà nào cũng biết được, cũng theo được, miễn là người ấy chịu để tâm một chút và miễn là người ấy thông minh. Ma sự thông minh này thiết tưởng ai là người muốn cho yên cửa, yên nhà, muốn được thấy tươi tốt mãi cái hạnh phúc trong gia đình, cũng sẵn có đủ.

Vậy những phép già-hạnh phúc gia-dinh ấy, nếu không bắn là những bí thuật, thi cũng có hiệu lực của những bí thuật, vì nó khiến cho trong nhà mát được sự già dứ, sự sung khắc là thư thuốc độc của đời người.

C. D.

Tại sao gia-dinh có sự bất hòa? Người ta dồn tại sự sung khắc về tâm trạng, về tình tính; người ta bắn là trái duyên, trái số; người ta cho rằng tai gán gùi nhau lâu thành chán nhau, vì ái tình, trong sự kết hợp lâu dài — và bởi sự kết hợp lâu dài — dàn man phai lạt. Nhưng đều là những điều nghĩ làm hết. Bao nhiêu tội và chỉ ở sự cư xử vung cui vú hay của chồng.

Người ta lại thường cho rằng: hai vợ chồng muốn thuận hòa với nhau, thì không nên giáp mặt nhau luôn. Ô! thế ngày nay lấy nhau, sao ôn bà quấn quít nhau thế? Cố phải vì hồi ái ông bà yêu nhau, nè nhau, chiều chuộng nhau và chỉ tìm thấy ở ông cũng như ở bà toàn những điểm tốt cũ. Tai sao những việc hay ái ông bà không giữ mãi cho đến lúc bạc đầu?

Ông ông thử ngâm kỹ lại tình nết của ông xem. Ba cũng vậy, bà thử xét lại mình cũng nghiêm khắc như khi bắn xét người khác. Ông với bà sẽ biết rằng chính ông với bà là những người đã khéo phá đỡ cái đại hạnh phúc mà ông với bà bao giờ cũng mong cho vững bền.

Cuộc sống chung sẽ thành một việc không có nghĩa lý gì, sẽ thành một việc rất sai lầm, nếu hai bên cư xử với nhau không có sự ngọt ngào, không khôn ngoan và không nhân nhường.

Điều kiện cần yếu nhất cho hạnh phúc của gia-dinh cũng như hạnh phúc chung của loài người là: chờ nén ích kỷ.

Sự ái yém làm nở rộ trong gia-dinh những đóa hoa tươi của sự thuận hòa.

Một người dàn bà biết giữ phẩm giá của mình thì bao giờ cũng được

chồng yêu kinh mài, dù cho mình có tuổi.

Dàn bà, như người ta vẫn nghĩ xưa nay, vẫn là giống người yêu hơn đàn ông, nhưng trái lại, tình ý họn đàn ông, khôn khéo hơn đàn ông; và vì thế bao giờ cũng có cách làm cho mình có quyền lure hơn đàn ông. Nhưng da biết rằng quyền lực ấy ở trong tay mình, mình phải biết dùng một cách dù dũng và kin đáo.

Người vợ là người bao giờ cũng phải là người làm cho được lòng chồng và cho chồng được sung sướng. Nhan sắc với tuổi xuân không phải là những phép giấu được lòng yêu mài mài. Minh phải tỏ cho chồng hiểu rõ ràng về trái tim cưng như về tâm hồn, mình thực xứng đáng làm bạn của chồng. Sợ oẹ, nũng nịu với tình nhác lại nhiều lần chỉ làm cho chồng đâm khổ chịu, ta phải biết chiều chồng một cách rất ý tứ, rất tình khéo, do những ý chồng muốn và theo những ý muốn đó để cho chồng tin cậy và thấy không có mình không xong.

Khuyên can bằng sự dịu ngọt mơn man; chịu lụy mà vẫn cố quyền lực đối với chồng; dỗ dụ chồng trong mà vẫn nâng niu, vẫn kính nể; như thế thì người đàn bà phải khôn khéo biết chừng nào!

Đó là bốn phẩn vụ. Còn bốn phẩn chồng?

Chồng phải tỏ ra thái độ cương quyết, nhưng áu yếm: mình phải là chủ gia đình, được người ta yêu kính, chứ không sợ hãi.

Chồng đối với vợ đang có nghiêm nghị như một người trên đối với người dưới, nhưng nghiêm nghị một cách thản mặt, trong đó có cả sự độ lượng và tình thương yêu.

Người đàn bà thấy chồng cư xử với mình một cách ngọt ngào và kính nể, tự nhiên vững lòng tin ở mình, biết mình được chồng mến yêu và hỏi lòng làm hết phần sự một người đàn bà, một người bạn trâm năm rất qui.

Cái bí thuật của hạnh phúc gia đình chính là sự yêu lắn, kính chung; chồng đối với vợ cũng như vợ đối với chồng, phải biết lựa tình nhau, tránh những điều có thể pham đến phần giá và lòng tự ái của con người; bên tình yêu, phải có sự lè dê, sự quí mến, sự tôn kính nhau như khakh.

Chị Cả dịch

Việc pháp luật

Muốn được việc một cách mau chóng và đỡ tốn tiền nên đến nhà cũ - văn pháp luật chuyên môn

Số 83 Phố Quan Thánh, Hanoi
(Avenue du Grand Bouddha)

Việc kiện cáo, đơn từ, hợp đồng, văn tư, chia của v.v.

GIỜ TIẾP KHÁCH:

buổi chiều từ 5 đến 7 giờ
buổi tối từ 8 đến 9 giờ

RỬA BẮNG CHẤT MƠ

CÁCH rửa vào tận trong da là một cách duy nhất giữ cho da được mát mẻ. Nhưng dùng cách nào mà rửa chứ? Trái lại, với những điều mà người ta thường, tôi khuyên các bạn nên dùng thử kem mờ thi, mới được sach hoan toàn, bởi vì chất mờ thẩm vào những lỗ chân lông đi vào trong da để quyển những chất bụi bám mà xà-phông, nước không thể rửa sạch được.

Muốn theo đúng cách thì cần phải bôi lên mặt thật nhiều chất kem mờ cho đến khi da không hút vào được nữa thì thôi.

Bởi chừng nửa giờ, lấy thử dao dọc giấy băng ngang cao kem ấy cho hết ra. Cạo cho mạnh. Thường thường lớp kem bị cao ra ráo bần, ráo nhón. Chẳng những kem ấy lấy ra được những chất bẩn nhét trong da mà còn đem ra những chất cặn bã bẩn thù của lớp da ngoài nữa.

Xong rồi bôi bôi lên da một thứ nước hoa làm cho da se lại, và khoan bôi phấn trong vài giờ đồng hồ để cho da được dễ thở. Muốn tiễn hơi, nên rửa như thế trước khi đi ngủ.

(Marianne)

BÔI LÒNG

T R Á N G

T R Ú N G

VỀ mùa hè, da thường dân ra các lỗ chân lông nở to, nét mặt râu riec rỏi; bôi lòng trắng tráng là một cách chữa cho da mặt thẳng và mịn màng rất giản tiện, đỡ tốn tiền, ở đâu cũng có thể dùng được. Cách dùng như sau này:

Trước hết, các bạn lấy xà-phông thật tốt với nước nóng rửa mặt và cõi rất kỹ lưỡng, xong rồi các bạn xoa lòng trắng tráng sống lên mặt (và xoa cà xuồng cõi), xoa một ít lên hai thái dương, hai mi mắt và ở những chỗ thường hay nhăn da. Lòng trắng tráng không khô làm cho da săn lại. Ta chờ thấy da săn sò, da có săn như thế mới đạt cõi đường nhăn.

Sau mười lăm phút, lấy nước nóng rửa mặt lai và bôi lên một thứ kem dưa hay một thứ nước « sữa thơm » (lait de beauté) để cho da được may và mát.

Mỗi tuần lè, các bạn nên bôi lòng trắng tráng hai, ba lần, hay nhiều hơn càng tốt.

Người ta thường trang điểm bằng cách ấy vào những lúc trước khi đi tiệc hay dự hội.

Chắc trang điểm ấy làm cho màu da sáng và mịn màng, tươi đẹp được trong vài giờ,

(Soins de Beauté)

NHÀ XUẤT BẢN

DO'I NAY

Một con số

Những sách của DO'I NAY trong ba năm đã bán hết

• 58.000 cuốn •

Năm vạn tám ngàn cuốn phân phát khắp các tú sách gia-dinh trong nước

CUỐN SỔ TAY

NGƯỜI PHÁP

THOI COM...

NGƯỜI Pháp thời cơm?

Sao lại không? Vì muôn dùng thử « ngọc thực » kia (mà họ biết là một thứ đồ ăn rất quý, rất bồ) tất nhiên phải làm cho nó chín. Nhưng ta thử xem họ thời có giống tí không?

Cho gạo sống, không vo vào trong một cái nồi, đồ nước cho quá mặt gạo chưng hai đốt ngón tay; cho them một chút muối, dày vung lật cho kín rồi đặt lên bếp lửa cháy to. Khi nước sôi lập tức mở vung ra và dập bớt lửa đi; lúc này trong nồi có bong bóng hơi sủi lên trên mặt nước. Đợi cho những bong bóng ấy hết rồi, đê lửa diu diu thôi, và khoát một lõi tròn ở giữa chỗ gạo đang chin, thành một cái hố nhỏ, đê nước cùi lại bốc hơi đi và cạn dần.

Khi gạo đã thực cạn nước rồi, người ta lấy ra khỏi nồi, cho khéo dừng để hột cơm ráo nát ra; cơm phải rõ hình từng hột.

Thôi một nồi cơm mất chừng nửa giờ, trong nửa giờ đó không được động tới gạo trong nồi lúc nào, trừ khi đào cái hố ở giữa gạo lúc nước bắt đầu cạn.

Sau cùng, cơm sắp ăn, nên trộn vào đó một ít bơ và một ít muối.

(Paris-Soir)

... VÀ NGƯỜI PHÁP NẤU CHÁO

NƯỚC cháo rất tốt, trê con mồi khi ti vi hư và nhát là khi đi tưới, bao giờ cũng nên cho uống thay các thức ăn thường.

Cách nấu cháo như sau này :

Đầu tiên gạo lớn vào nứa lit nước lạnh, đợi cho gạo nở ra, rồi đồ thêm vào đó nứa lit nước sôi và đem dun cho sôi trên hai mươi phút.

Lấy ráy lọc gạo bỏ lại, chỉ lấy riêng có nước hổ; đồ thứ nước hổ ấy vào một cái chai hay cái lién đã rửa bằng nước sôi từ trước.

Nước hổ nấu như thế chỉ có thể để được trong 24 giờ thôi. Để lâu nứa sẽ chua ra không dùng được.

(Gastric)

LỜI THẦY THUỐC

CHÚA BÓNG

(Tiếp theo)

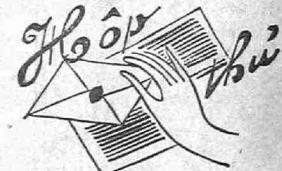
Gặp một người bị bóng, ta phải làm những gì?

NEN diêm tinh, đứng rồi trí và trước hết phải hết sức nhẹ nhàng bỏ quần hay áo ở chỗ bị bóng ra. Nếu cần đến, phải cắt bỏ chỗ quần áo bị bóng đi — và lưu ý cắt cho khéo — còn hơn là làm người bị bóng phải đau thêm.

Rửa tay bằng sà-phông và chải móng tay cho sạch sẽ. Việc sà-soạn này phải cho nhanh chóng, vì vết bóng dễ phơi ra ngoài rất ráo và đau đớn.

Lấy miếng bông dít nhỏ sợi (compresse de gaze) gấp tư lại và phải cho to vừa với đầu bóng. Nếu không có bông dít thi lấy miếng vải trắng thật sạch gấp tư cũng được. Dùng bông dít hay vải vào đầu, rồi dập lên chỗ bóng; phủ một miếng bông hấp lên trên cho kín, rồi quấn bông ngoài — quần nhẹ tay thôi, đứng gắng qua.

Nếu bông cõi một cánh tay, bắp chân hay khắp mình mày thi lấy

Có Ng. th. Đ. — Sẽ lẩn lẩn dâng những đoạn có ích. Cám ơn.

Ông D. V. Th. Cao bắng. — Chúng tôi cũng có cuốn sách ấy.

Cô L. th. H. — Không thích dùng cho phụ-nữ nước ta.

Chị H. Hanoi. — Túy. Vì em chẳng biết nghĩ thế nào hết. Cám ơn chị lâm lâm.

C. D.

Ông N.D.V. Thanh-hóa. — Những bài ông gửi về phần nhiều ở trong những báo mà chúng tôi có.

Cô Nguyệt - Thành Thái-binh. — Cố cứ dùi dằng phản giải cho thân mẫu cô nghe và cùi cương quyết bệnh vực hạnh-phúc cho đến cùng. Không ai có quyền được phạm đến hạnh-phúc của mình, đâu người ấy là cha mẹ. Không thể đang được báu của cô.

Ông B.B.M. Thái-binh. — Sự bất buộc ấy chỉ là sự ức hiếp: không có luật lệ nào cấm ông phải ở luôn trong lăng.

Còn ruộng của ông, nếu ông chỉ cầm không thôi, thi chủ nợ không có phép bán; nếu ông bán « dien mai » mà đến han không chuec thi mat.

Ông B. K. — Ông nhận được rồi. Sao ông lại cứ nhất định không theo lề chung.

míeng và tư dụng sau lui quay lại.
Sản cũng phủ lượt đồng rồi quần
hang ngoài.

Xong, cho uống một cốc cà phê
nóng, hay một cốc rượu rất nhẹ
phản đê lấy sức.

Dễ phòng vi trùng

Hôm sau thay băng và dát lại.
Phải nhẹ nhàng bỏ băng và lớp
bông ngoài ra. Rửa tay cho sạch sẽ
như hôm trước, rồi mới bỏ đèn
lớp băng dát trong. Nhìn kỹ chỗ
bông, nếu thật sạch sẽ không có
mùn mẫn lèn thi chỉ việc dát lại
như lần trước. Nếu bẩn, lấy bông
đã dán nước sôi sẽ nhẹ tay lau bẩn
di. Nếu có mầm mòn mọng nước lấy
kim đốt lên đèn cồn, sẽ nhè những
mùn ấy, rồi lấy bông hắp châm sách
đi. Xong lại dát, buộc như trước.

Lần thứ ba trả di phải dè cách
hai, ba hôm cho chỗ đau có thi giờ
hồi lại. Khi nào xem chừng đã gần
khỏi, sắp leu da non thì chỉ bôi
lượt vaseline cho dè lên da là đủ.

Nếu người bị bong đau quá, lên
cơn sốt hay vết đau không đỡ thì
phải đón thầy thuốc, chờ qua tin
ở sức mình.

Lên da

Lúc bắt đầu lên da, không nên
xoa, gãi vào chỗ thương, hoặc cử
động mạnh làm chuyển tới vết
thương hay dè vết thương bị
lạnh. Lớp da non rất mỏng manh
vì chỉ có lợt rết móng bẽ ngoài,
phải hàng tháng, chỗ đau mới dày
và da mới già được. Nghia là phải
dẹp dù thời giờ, cũng như một búp
non cần phải dù ngày, tháng mới
giả mạnh được.

Còn như vết bong chảy nước
vàng thì là một việc cần phải có để
thoát chất độc ra ngoài, và dù thời
giờ bình phục lại vết thương —
trước kia ta không hiểu, cho dò là
chẳng lành cho vết đau.

Sau hết, ta nên dè ý là cần cho
người bị bong uống nước — Cà-phê
hay rượu nhẹ phần cũng được —
để lấy lại sức, và vi di tiêu được
nhiều, những chất độc do vết bong
sinh ra, sẽ theo nước tiêu mà toát ra
ngoài; người đau vì đó sẽ đỡ mệt
nhiều.

(Lược theo Guérin)

NÊN DỄN MAU KÈO HẾT

Mới về rất nhiều hàng
tây hiệu A.G.B Paris mỗi
thứ chỉ có hai áo, vậy
xin kính mời bạn phu-
nữ kịp đến xem mẫu.

CÓ BẢN:

Tờ lụa nội-hoa đủ các
màu, và các hàng đê may
y-phục phụ nữ về mùa
hè và mùa thu năm nay.

Bộ các mặt hàng của hãng

S.F.A.T.E. Nam Định

MAI - DÉ

26, Phố Hàng Đường — Hanoi

chỉ có các chất rượu mới cần phải
« ném » thôi.

Tưởng thế thi làm, vì còn có biết
bao người « ném » các vị khác nữa.

Những người làm sà-phông thường
cho rằng phần chất sà-phông theo
phép hóa-học là lúu và công phu
nhie, nên họ « ném » ngay những
miếng sà-phông của họ, nghĩa là
họ cắt nhỏ những miếng sà-phông
và đe trên đầu lưỡi để « ném » xem
trong ấy có bao nhiêu phần dầu và
potasse.

Bên nước Anh — ai có ngờ đâu —
còn có những người « ném » nước
biển ở trong phòng thí-nghiệm; họ
« ném » thế mà có thể biết được
chỗ nước nào bón chài lưới nên
đổ đánh cá thì sẽ được nhiều cát.

Bên Mỹ, ở Washington, còn có
những người « ném » được trọng
đại, tức là những người ném thịt
quay. Họ ném để xem thịt tốt, xấu
tới bực nào, và do đó để đánh giá
con vật họ giết thịt.

Nếu những người ấy không
lo béo, thì cái nghề ném thịt của
họ dè chịu lầm, dù có bị giảm
lượng, chắc họ không chết đói bao
giờ.

•

Người Tầu

không dốt nứa

Quan sát một người nằm ngủ,
các ông thấy rằng trong lúc ngủ,
nhịt độ trong người xuống một ít,
lúc tỉnh dậy mới lại tăng lên. Khi ngủ,
mỗi giờ người ta chỉ cưa cay
hay trả mình có một phút.

Trên tấm băng đèn ở trước cái
mô-kí có mấy chữ :

« Tôi chờ chồng tôi (đè ngày 26
tháng 5 năm 1840) »

Đó là lời người vợ chết trước,
và ở dưới, lời người chồng :

« Tôi ở đây rồi. (ngày 14 tháng 12
năm 1861) »

Anh chàng tinh nghịch kia lấy dao
khắc thêm vào mấy chữ :

« Như thế thì vẫn chậm quá ».

Các nhà chức trách cho rằng
đứng trước một nơi nghĩa địa không
ba giờ nên bắn cát như thế. Vì

vậy họ định truy nã để phạt nhà
khối-hai và ý thức kia.

New York Post

Khảo về giấc ngủ

Ở một trường đại học Chicago,
máy nhà bác-sĩ Cooperman,
Mullin, và Kleitman đang lưu tâm
khảo cứu về giấc ngủ.

Các ông tìm được nhiều điều rất
mới lạ, mà điều lạ nhất là : một
chén cà-phê uống buổi tối trước
khi đi nằm làm được cho ta dè ngủ.
Nước uống (như nước trà, nước
đường) pha một chút rượu cũng
làm dè ngủ, nhưng lúc dậy khó
chiu hơn mọi lúc thường.

Người ta lại nhận ra rằng sau khi
ngồi ngủ lâu, người ta cũng có
thể ngủ để như sau một ngày làm
việc khó nhọc. Vì ngồi ngủ hay
lamin việc, sự cần ngủ cũng vẫn thế.

Đó toàn là những điều ta vẫn tưởng xưa
nay, nhưng cũng toàn là sự thực
chắc chắn cả.

Giac ngủ không như ta vẫn tưởng,
không phải lúc nào cũng say đều.
Trong lúc ngủ có từng lúc khác
nhau. Thoát tiền, giấc ngủ đã say
ngay rồi cứ nhẹ dần dần, đến lúc
cuối cùng thì giấc ngủ gần giống
với lúc tỉnh thực.

Người có lợi cho cơ thể nhất trong
hai giờ đầu. Do điều xét nghiệm ấy,
các nhà thông-thái Chicago nói
rằng ta nên chia một ngày (24 giờ)
ra ba phần, và ngủ ba giấc trong
một ngày, một giấc chỉ ngủ hai giờ,
còn tám giờ thức.

Sciences and mechanics

New-York
(do báo Lu)

Những người
« ném » giói

ÚC nỗi đến những người « ném »
người ta thường tưởng rằng

dè dứng dè day cho một người cu-li
hoc trong vài tháng có thể biết đọc
và viết.

Những công cuộc trước tác về
van-chuong co-dien Trung-hoa rất
khó hiểu cho công chúng, ông se
lần là phiên dịch và dẫn giải ra
thứ chữ Tầu mới.

Đến nay đã được 400 cuốn sách
xuất bản và 20.000 con trai và con
gái từ 14 đến 15 tuổi được nhận vào
hoc trong 500 cái trường sáng lập
do bác-sĩ Yên, dà dâu được bằng
thành chung cát.

Năm triệu trẻ con Tầu hiện thời
được di hoc.

Một viên cảnh nóng và các bệnh
viện khác mở ra cũng do công trình
của bác-sĩ Yên.

Manchester Guardian

Librairie BAC-HÀ

N° 69, Rue Julien Blanc Hanoi

Có nhiều sách học
và truyện, mới và
cũ, bán giá rất hời.

NHÀ MUA SÁCH CŨ

2° TRÀO

PHÚNG

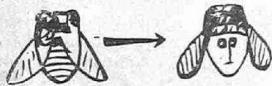
CUỘI NỬA MIỆNG

Tin... khó tin

Ông Nguyễn-tiên Lãng vò Huế

Các báo dâng tin ông Nguyễn-tiên-Lãng vò Huế làm quan. Thật là một tin mừng cho thành phố Hanoi về mùa hạ sang năm, và một tin mừng cho ông Nguyễn-công-Tiều.

Biển đổi

Ông Phạm - Quỳnh ngày xưa nói về ông Nguyễn-tiên-Lãng có viết :

— Ông Lãng rồi sẽ di xa (Il ira loin)

Ông Lãng không di xa, ông lại đi đến gần... gần ngay cạnh ông Phạm-Quỳnh.

o

Câu trên trong hai câu thơ :

*Khô héo lá gan cây đinh ngự,
Bầy voi giọt lệ nước sông Hương*

Nay tạm đổi ra :

Tha thiết tiếng ve cây đinh ngự

Còn câu dưới cứ đề nguyên cũng vẫn đúng rồi.

o

Những đêm trăng trên sông Hương, người ta thường thấy ông Phạm-Quỳnh và ông Nguyễn-tiên-Lãng di chơi thuyền. Ở trong thuyền vắng vắng đưa ra tiếng hát nho nuốt :

Gió Nam phong đưa cánh trúc la dà,

Tiếng ve Hà-nội.....

Cầu sau dứt quãng... Khi nào ông Phạm-lê-Bồng vò Huế nữa thì chúng tôi sẽ nghĩ nốt về dưới.

Nhật Linh

PHONG DAO MỚI

SƯ BÁNH SỐ

Có ông huê-thượng Cao-man
Đem tiền đánh số những toan bối

giời.

Phát nào có lừa con người
Đã lu mả thấy của đời còn tham.
Choi khâm, dử kẽ tham lam,
Vé thời sáu số, trời lâm trúng...
năm.

Nhà sư săn mồi tham lâm,
Khéo tay chửa số, linh rám trăm
đồng.

Tưởng rằng chắc mầm ăn không
Phen này phá giới, tiêu vung tán
tán.

Ngờ đâu bụi lợ mưu giàn,
Người ta rước cụ sư man vào... tú.

Cũng thi công đức di tu,
Tưởng rồi đắc đạo, ngao du Nát-
ban.

Chẳng ngờ tu khéo, tu ngoan,
Sa vào địa ngục trần gian mới lái !

Nam mô Bồ Tát Như Lai...

TÚ-MỚ

Ông Vị-văn-Định theo mới

Hôm nọ tôi đi xem chớp bóng tàu. Nghe câu tiếng tàu rất đồng đặc ở sau lưng, tôi quay lại : người khách Annam «siêu đẳng» (loge) độc nhất của rạp chớp bóng hồi

truyện người khách đưa chỗ ngồi. Tôi thoáng nhìn đã nhận ngay ra người khách siêu đẳng là ông Vi-văn-Định, tuy ông ấy mang Âu phục.

Tôi tưởng chỉ khi nào đi xem chớp bóng tàu, ông Vi-mỗi mặc dù. Nhưng không, người ta nói khi làm việc trong nhà mòn, ông ấy cũng đã bỏ hẳn được bộ y phục lè thê, có vẻ yếu đuối như y phục con gái dì rồi.

Khá lắm ! Và ông Vi vẫn quả quyết theo mới. Ngày xưa ông sốt sắng vận Annam thế nào, thì ngày nay ông sốt sắng vận tây như thế, có chí lạ. Nghe đâu ông đã khuyên các phủ, huyện trong hạt Thái-Bình nên làm theo ông.

Tôi thi tôi lại khuyên hết thầy các viên quan lại nước Nam nên theo gương tốt của ông Vi-v-Định. Vận tay trông đỡ bệ vè, hống hách, mà bệ vè hống hách là hai tính cách rất nên bỗ của người minh.

Nhị Linh

Nhà báo biết mình

Trích một vài đoạn trong bức thư ngắn của nhà báo P. T. Chúc gửi cho ông Phạm-huy-Lục, viện trưởng viện dân-biều Bắc-kỳ (Khuyến học số 25)

— Một vị thương quan nói : ở xíu này, nếu còn có người dân nói những sự lầm lẫn của chính-phủ, người ấy phải là nhà lâm bão.

Lâm bão, ai ?

Ngài (tức là ông P. H. Lục), tôi (tức là P.T.Chúc), và chúng năm, sáu người nữa mà chúng ta có thể gọi là bạn đồng nghiệp mà không phải ngượng ngùng.

Thế mới rõ người dâng làm báo ở nước ta hiếm lắm !

— ... Mấy vị (thượng quan) tiếp chúng tôi (tức ông P.T.Chúc) và quá khen chúng tôi là thông minh và là một trong những nhà làm báo rất hiếm, đã hiểu nghề ở Hanoi.

Cái thông minh ấy cũng dù dề an-ủi ông Chúc về sự người làm báo hiểu nghề hiếm quá vậy.

Thạch Lam

HỎI THĂM

LY TOÉT VÀ XÃ XẾ

Bấy lâu vắng mắt khát khao,
Nhớ hai em bạn kỳ hào năm xưa.

Bồn chồn với thảo bức thư,
Hỏi thăm tin tức bảy giờ ra sao ?

Hỏi anh Tú : có sao thế nhỉ ?

Bắc Xã và bác Lý lang ta

Bỗng lỵ dung thấy mắt mặt tinh
Hà,

Tinh thâm thoát vira ba tháng
chán ?

Công việc thôn quê chúng mắc bận?

Thú vui che chén hoặc bể tha?

Nên chốn lồng giàn chênh mang

thứ o.

Bè bạn hữu luồng đợi chờ, mong nh

Nhớ bác Lý với bộ râu cùn lùn lùn,
Mắt bà vành viền đỏ lưa mồi son.
Nhớ cái mõm sư tử, cái mũi sư tử,
Và cái quốc túy quắc hòn nai bùi

tóc.

Nhớ bác Xã béo tròn béo trục,
Bởi cái đầu tròn lồng tóc bình vôi.
Biết sợi tóc xoắn dọc nhất trên
đời.

Nhớ dáng khẽ nhẹ của con người
dị tuồng.

Nhớ những lời lẽ bán ngang nói
bướng,

Nhớ câu bòng lớn đì dòm mực cười.

Sao « Ngày Nay » lăng tiếng im
hoi,

Đè trò truyện trên đời buồn tê ngắt?
Hay (nói dại dỗ bến đóng bến
bắc)

Hai bác kỵ hào bị bắt bởi quan ốp?
Anh Tú ơi, nén cùi buồn

Xin cáo phó cho bà con được biết.

Một người bạn của
Lý Toet và Xã Xê
Thông-Phong

TRÀ LỢI ANH THÔNG PHONG

Hồi thăm đâu có là dài,
Nhớ ai mà lại buông lời rủa ai!

Yêu lòng vui lòng dạ anh ơi,
Để đâu Toél, Xé là người đợi xưa.

Đất bằng nỗi trán phong ba,
Bởi chung tìn nước vỡ bờ, cho nên

Kỳ hào hai bác bạn hiền
Còn đang bị... lụt ở miền thôn quê.

Nay mai, rồi một ngày kia,
Hết cơn tai nạn, đến khi thái bình.

Nước yên, để vỡ lại lành,
Đường xưa, lối cũ thông hành

như xưa.

Dám dẫu để bạn mong chờ,
Lý Toet, xã Xê bấy giờ ra chơi.

Gặp nhau hồn hở vui cười,
Cười lán lóc cho bô thói khát khao.

Hay là vắng mặt trước ao,
Rồi khi thấy mắt lại quao mắt

nhanh?

Tú Mō

Xã giao

Bạn đồng nghiệp Ích-Hữu đối
với xã-giao có nhiều sáng kiến hay
hay la.

Nói về lúu đánh tồ tôm, I.H. viết :

— Đã ngồi đánh lồ tôm, rất dễ
ham, có nhiều khi ngồi đánh suốt
sáng. Đó nửa đêm ai nấy đã thay
đổi, thấy muôn ăn một vải món
chi cho tinh ngủ và lại sirc ngồi
đêm. Chủ nhân phải nghĩ tới điều
đó : chấp tối đã sai người nhà sập
sẵn cháo gà, cháo đường hoặc cá
phé sữa cho khách soi. Tiên hòn,
cô lê là một thứ bánh nhân mặn
má khô rào, dễ cầm cho sạch tay...

Bô, ai muốn tóm minh là con người
lich thiếp biết « xã giao » thì nên
nấu cháo gà (quen không biết gà

TRANH KHÔNG LỜI

sóng hay gà mài ?), cháo đường hay
cà phê sữa cho khách đánh tồ tôm
ân. Lịch thiếp nữa, thi hiến bánh
nhân mặn.

Còn những món ăn khác thì chờ
cố mang lên, người ta bảo mình là
không thiếp đó! (Vi người viết bài
xã giao này chỉ thích ăn có cháo gà,
cà phê sữa và bánh mặn thôi).

người ta thường lấy rượu và vải
chúc chiếc giàn bô rải trên mặt
đất. Giống nó trông thấy biết ngay
tên, tuoi của tồ tiên người ta (),
gọi tên mà khóc rằng : Nó muốn dù
ta đây mà ! rồi bỏ má dì cả. Song
lại tiếc rượu, gọi nhau quay lại
uống, say khuوت rồi sô chân vào
giày má...

Còn vật lạ lùng ấy ở đâu? Nào ai
biết! Tuy vậy, ông Ngô-Son ở Ich
Hữu chắc có lầm, vì ông theo « trong
sách Annam » mà nói kia mà!

Theo ý tôi, thi con vật kỳ quái
ấy chỉ có thể ở động Ich Hữu được
má thôi.

Thạch-Lam

Khào cừu

Xem mục « Muốn biết » của Ích
Hữu, biết được nhiều cái lạ :

— Con dười tươi, chữ nho gọi là
tinh-tinh... Giống này mặt người,
minh lợn, biết nói, hay ở trong núi
sâu, cũng có tinh bát người để ăn
thịt!

Nó có lầm tinh là : bắt người,
nó nắm tay tay, rồi ngừa mặt lên
trời mà cười sảng sặc!

(Có lẽ vì nó đọc bài này).

Nó lại còn nhiều tinh là nữa :

lực thương hiệu :

Cách cầm lưỡi dao vào chuối.

Lưỡi dao ở trong chuối mà tự
nhien long ra.

Chứ tướng ông Tiểu oái-oăm
muốn cầm lưỡi dao vào chuối
thực đâu, mà cầm thế quái nào
được. Đó chỉ là lỗi van khoa-hoc
đe nói : cách cầm chuối dao vào
cán dao.

Nó chết

Báo Việt-Nam số 282 :

Bệnh tinh của người chủ ghe
khô sống nổi.

Thì sao không để mặc cho nó
chết quách. Còn sợ hãi lôi thôi
gi nữa? Vì nếu bệnh mà chết thì
hắn người phải sống.

Bánh hay dâm

Thế-Giới số 8, trong mục « Phụ-
nhu ». Bình Nhản nói chủ trương
mục ấy, lấy làm trái tai vì câu
văn sau này của Đức Nhâ Nam :
« Một tên linh thò ở Sóc-trang
danh người bằng cái lưỡi lè... »
Bình Nhản bình phẩm : « Dùng
lưỡi lè mà đánh chắc không bằng
dùng roi máy mà dâm... » Ý muốn
bề rẳng không dùng lưỡi lè mà
dánh không được. Sao lè vậy,
thưa ông Bình Nhản ?

Tai Định Nhản hơi nặng

Ông ta lại lấy làm trái tai vì
một câu văn chẳng có thể làm
trái tai ai hết. L. T. T. V. viết :
« Hôm qua quan Toàn quyền Rob-
in dã tới Hanoi và lên bờ hồi 10
giờ». Định Nhản bình phẩm : « Nếu
bạn đồng nghiệp không nói rõ thì
e khi chúng tôi phải lầm rắng
quan toàn quyền tới nơi rồi mà
nhông nhéo không chịu lên bờ... »
Nếu ông Đ. N. không nói rõ thì e
khi chúng tôi chẳng hiểu ông
muốn nói cái gì.

Hắn làm dãi sạn

Hat san

Kiểu cách

Khoa-hoc số 133, trong bài :
« Người ta luyện tập cho người
cảm nỗi thế nào » :

Á-nhân là người dại do, không
được thừa hưởng cách tự nhiên
của tạo hóa để nỗi nang giao thiệp
với xã-hội người thường và thiệp
thôi hết những kiến thức ở đời.

Đọc lướt qua, hẳn có người
tưởng Á-nhân là cái ô tô. Không.
Á-nhân chỉ có nghĩa là người cảm
và câu văn dài giòng kiểu cách
trên kia chỉ có nghĩa rất giản dị:
người cảm là người không ối ối
truyện dược với mọi người khác
(cố nhiên).

Giọng khoa học

Văn số báo ấy, trong mục « Khoa

Papeteries de l'Indochine

Agent Général exclusif

Caffa-Papiers

72 Rue Richaud 72 — HANOI

TOUS LES PAPIERS

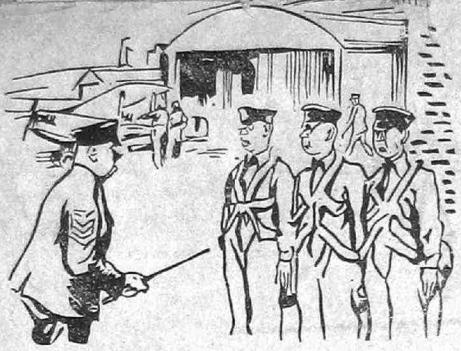
TRƯỚC KHI LÊN ĐOẠN ĐẦU ĐÀI

— Anh muốn gì lần cuối cùng.

— Tôi muốn có thứ gì làm cho

tôi hết rức rủi.

Marc Aurelio

— Khi ở trên tàu bay nhảy xuống thì các anh đếm 1,2,3 rồi kéo giày cài tần dò. Nếu tần mở ra thì các anh xuống từ từ. Còn nếu tần không mở ra thì các anh đem đèn dây, tôi dõi cho cái khác.

(The passing Show)

TRUYỀN VUI

MÁT VỎ

MƯỜI HAI giờ khuya, khách sạn « Con Cóc » yên lặng chim đầm rồng sương đậm, chỉ trong mấy tầng trên ít ngọn đèn còn le lói rọi qua khuôn cửa sổ những tia sáng lờ mờ xao động. Bỗng trên tầng thứ hai có tiếng người la rọi tiếp đến tiếng ghe bắn dò xò nhẹ loảng xoảng. Những người ngủ tro tại khách sạn đều giật mình tỉnh dậy, và những đứa trẻ con thì ôm chaoing lấy cõi mẹ gào la khóc ngột. Trong lúc ấy thì trên thang già có tiếng gièp sột sạt chạy xuống. Khách trọ đều mở cửa phòng đồ dồn chạy theo. Đến tầng dưới thì người ta đến vây quanh một người dàn ông mặt mày xanh nhợt, bộ áo đậm có dấu rách nhiều đường và trên má thì có dấu tay ai cáo dướm máu. Người ấy đứng thở một hồi rồi đưa mắt trống dám người đang vây kín, đoạn nhẹ nhàng lên tiếng hỏi :

— Ông chủ khách sạn đâu? Nhờ các ông các bà gọi đến hộ cho tôi với!

— Có tôi đây,

Một người dàn ông mập mạp cầm chiếc đèn hoa kỳ rẽ đám

người đông, rồi lách mình vào nói tiếp :

— Ông muốn gì, có truyện gì thi ông cứ bảo.

— Sau trận àu đả với nhau mấy bà, vợ tôi, Tôi ơi ! ...

Người dàn ông ôm mặt khóc, mấy người đứng chung quanh cùng hỏi :

— Sao nứa ?

— Vợ tôi đầy tôi ra một bên để nhảy qua cửa sổ...

Nghé nói, mấy người đứng chung quanh đều thất sặc. Lẩm anh chòng vỗ tinh niu chặt lấy vợ ép vào mình, rồi dõi mắt luôn luôn đánh chớp.

Ông chủ khách sạn, hực minh quát lớn :

— Thế sao ông không đứng trên ấy giữ lấy bà, chạy xuống dưới này làm gì ?

— Tôi muốn xuống nhờ ngài một việc.

— Một việc ! Đì mời đốc to cho ông à ?

— Không, nhờ ngài cho người lên mò hộ cảnh cửa sổ, vợ tôi đã mổ mấy bạn nhưng không ra !

Thanh-Tịnh (Đồng-Quê)

100/100

Cách chữa Lậu trong 24 giờ — Kinh-niên
trong 2, 3 tuần lễ — Nhận chữa khoán từ 3p00

Muốn ai cũng biết đến một thử thuốc công hiệu nhất, khỏi rut bẩn, không lẩn vòi thử thuốc khác có hại, làm cho bệnh nhân tiện nhất mà mang — nên chúng tôi đã áp-hành 30.000 quyển sách nói về cách chữa bệnh phong-tình và bệnh của phu-nữ. Phần đông bệnh-nhân đã theo phương-pháp đó, điều khỏi một cách chắc chắn, viết thư gửi về cảm ơn và khen ngợi, chép lời xin lỗi lòng và lúc nào cũng phản ánh nghiên cứu thêm (xin miễn viết thư riêng).

Bệnh Lậu đương thời kỳ phát : buốt, ra mủ, nặng đến dầu chàng nữa, chỉ một lo thuốc số 58 giá 6p00 là khỏi hẳn.

Tiền-Ich Thai Binh, Phuc-Hung-Long Camphamine. — DAI-LY : Mai-Linh Haiphong, Ban-pan-Dap Kg-Lua, Phu-Luong Son-Tay

VUI CƯỜI

Câu nói trẻ con

Thầy Tý — Thầy ơi !

Thầy — Ông !

Tý — Khi bà kêu to, sao thầy không giở một giòi đầu lạc vào bà ?

Thầy — Giòi đầu lạc ? May mắn giày vậy ?

Tý — Hôm nay cái khóa kêu, thầy cho đầu vào lhi im ngay đây thôi.

(Alm. Pittoresque)

CHÚ — Từ khi thấy cháu cho cháu đi học : nào tiền sách vở giấy bút, nào tiền xe pháo luôn luôn thành ra túng tiêu.

CHÁU — Vâng, thưa chú, cháu cũng biết, chả thể cháu có dám học nhiều đâu.

(Bị cáo nhân nức nở khóc)

Ông chánh án (cảm động) — Anh có ý hối hận việc đã làm phải không?

Bị cáo nhân — Vâng, vì tôi không biết rằng người ấy có cái ví da.

A.P.

Hai người đi xem chớp bóng

Người thứ nhất — Già thử có anh nào ngồi lên mũ của ông thi ông sẽ bảo nó thế nào ?

Người thứ hai — Tôi sẽ bảo là một đồ khốn nạn, một con bò, một con chó, một con...

— Thôi, thê cũng đủ. Hiện ông đang ngồi lên mũ dạ của tôi.

A. P.

Hồi hận

Trang-sư — Người khách của tôi đáng được các ngài dung thứ, vì hắn chỉ lấy có một đồng bạc, còn cái vi dụng tám trăm, hắn không mó tay vào.

Khi bác về khuya, bác nói những gì với bác gái ?

Tôi cứ bình thản chào nhà tôi một tiếng, còn thi vẽ phanh nhà tôi nói cả.

Miror du Monde

Của Đ. T. Hữu Thành

Lang băm

Phái nam nhiều bệnh, lang B... được dịp giết người dễ dàng lắm.

Cô T... cũng bị đứa con nhỏ ốm vía uống thuốc của lang B... khóc miệng thi chết. Bực mình, cà T... uống rượu say rồi sai vợ đến ngõ nhà lang B... chửi là béc thuốc bậy.

Một chốc, vợ cà T... về nói với chồng :

— Không thể chửi được.

Chồng gắt :

— Nô béc thuốc bậy làm chết con mình, tha bù tù nó là lỗi, chứ sao lại không chửi được ?

— Tôi đến ngõ nhà nó thi thay đổi người đến chửi nó quá, tôi không sao chen vào được.

THÈ LÈ THI VUI CƯỜI VÀ THI TRANH KHÔI HÀI

Mỗi bài không được quá 30 giông

Tranh vé to nhỏ tùy ý

a) Về vui cười — Giải nhất các thử sách đáng giá 3p.00.

b) Về tranh khôi hài. Giải nhất các thử sách đáng giá 3p.00 — Giải nhì các thử sách đáng giá 2p.00.

Nọc chua hết, nước tiểu có vân (filament), thỉnh thoảng ra tì mủ nhô ngứa trong đường tiểu tiện, ăn của độc, hoặc làm việc nhọc, bệnh như la phát — người liên kẽm lại đau lưng, mỏi xương nứa — Bệnh Giang-mai còn lai : giật thịt, thỉnh thoảng nổi châm đỏ như muỗi đốt, đòn thuốc 68 — 1p30 mỗi hộp se khói rút nọc.

Nhận chữa khoán từ 3p00. Lần đầu, si dùng thuốc, thản hành đến soi sét biếu một bao. Ở xa gửi về 3p30 timbres trước phi, sẽ gửi thuốc đến tận nơi. Khắp các tỉnh đều có Đại-ly.

BINH HUNG, 67 phố Cửa Nam Hanoi

1° TIỀU

NGÀY NAY

THUYẾT

4 KỲ ĐĂNG HẾT MỘT TRUYỆN DÀI

III

Truyện bốn kỳ đăng hết của KHÁI-HƯNG

SÁNG hôm ấy, trước giờ đi dạy học. Thanh nhăn nhó bưng bát cháo nóng lên gần miệng húp một thia rồi lại đặt bát xuống hòn dài và rền se sẽ. Bác Cả cắp rồ ra chợ đứng lại hỏi thăm chàng một câu lây lệ :

— Thế nào ông giáo, hôm nay ông đã sốt rồi chứ ?

— Cảm ơn bà, tôi đã khá.

Thanh trả lời thế cho xong truyện, vì biết bác Cả cũng chẳng lưu tâm, cũng chẳng săn sóc gì đến mình. Thực ra, bệnh sốt của chàng từ chiều hôm trước đã tăng quá mau. Chàng cảm thấy đầu nặng và lảo dǎo, miệng đắng không sao nuốt nổi thia cháo, và hai gối run lẩy bẩy chỉ chực khụy. Chàng tức tối vì tìu cái mũ tráng xuống giường, ngồi ngã ngực, thò tay vào túi rút cái đồng hồ vỗ sát ra xem giờ, rồi lắc đầu phán :

— Trời ơi ! Khô sở thân tôi chưa !

Gữa lúc ấy, Ve xách ấm nước chèぬ từ dưới bếp di lên để đỡ vảo giờ. Lần đầu tiên, nàng nghe thấy ông giáo kêu khò, người mà nàng tưởng không phút nào không vui vẻ, sung sướng, lúc làm việc

cũng như lúc nhân rõi. Vì nàng thường liếc mắt ngầm trộm ông giáo và thấy nụ cười luôn luôn nở trên cặp môi tươi của ông ta, dù khi ông ta cầm cùi ngõi châm bài học trò, hay gấp ngay nghỉ ông ta chấp hai tay sau lưng, lững thững đi bách bộ bên rộng ỗi ở bờ ao.

Thương hại, nàng hỏi :

— Thưa, ông mệt lắm ?

Thanh quay lại ngoi ngác nhìn. Ve thoáng trong thấy cặp mắt đỏ

ngầu, và bờ mắt xanh tái :

— Giới ơi ! thày sao thế kia ?

— Không, tôi có sao đâu.

Thanh với mủ, cắp cắp gương dung dây. Nhưng lần được đèn cửa, chàng thấy chóng mặt, phải vội viu lẩy cánh cửa để khỏi ngực xuồng. Ve kinh hãi chạy lui. Nàng không dám đỡ, chỉ áy náy đứng nhìn :

— Thưa ông, để ông không đi dạy học được... Phải nghỉ.

— Không sao...

Thanh lại cố gương đi. Nhưng lần này chàng ngã khụy xuống ngưỡng cửa. Không kịp suy nghĩ, giữ din, Ve đưa tay ra nâng Thanh đứng dậy, rồi thong thả giặt chàng lại giường.

— Đây,... thày coi, thày... không di được.

Nghé lời nói cảm động và hơi thở mau, Thanh nuốt nước mắt nhìn, mim một nụ cười cảm ơn.

— Cố cung ống đấy à ?

— Thưa thày... không.

— Sao tay có nóng bùng và mặt có đỏ ửng như người sốt thế ?

Ve bèn lén cút đầu. Nàng xấu hổ. Thực ra, nàng cũng nhận thấy mặt, tai và chân tay nàng nóng rực lên : Lần đầu nàng được nâng đỡ một người đàn ông trẻ tuổi, và người đàn ông ấy lại là ông giáo Thanh, người mà nàng vẫn kính trọng, mến yêu thầm kín. Nàng sung sướng để thân thể Thanh uể oải đè nặng lên cánh tay nàng, và hơi thở hồn hồn của Thanh nàng trống như lướt qua gáy và ngực nàng. Trái tim nàng hồi hộp đập mạnh, miệng, lưỡi nàng khò ráo và tiếng nồng run rẩy :

— Ông... ngồi xuống... Con di... rồi nước... ông soi nhẹ ?

Nàng bưng lại đưa cho Thanh một chén nước tre khói ngắt bốc

lên ngùn ngụt. Thanh mỉm cười :
— Cám ơn cô... Không bao giờ tôi sốt nặng như lần này.

— Cô lè, ông bị cảm thỷ... Hôm qua nắng bức quá... Ông ngủ thôi.

Thanh nằm vứt ra giường, vừa thở vừa đáp :

— Không... thè được, cô a... Mấy chục giờ trôi... đương đời. Suy nghĩ một lát, Thanh lại nói :

— Giả anh Nghĩa anh ấy dạy hó một buổi...

— Anh Nghĩa nào thế, thầy?... Cố phải anh Nghĩa con ông lang Đạo không?

— Phải đấy.

— Thế thì được rồi, thầy để con đến bảo anh ấy dạy giúp thầy.

Ve loan chạy đi ngay. Thanh gọi giật nón lại nói dẽ dẹt thư đà. Rồi vùa viết, chàng vùa nói :

— Cố Ve này, tôi đã bảo cô đừng xưng con với tôi, sao cô không nghe.

Vé dừng im lặng đưa tay lên kéo mái tóc : Mấy hôm trước khăn sô nắng soi gương vẫn lại. Ngẫu nhiên nàng ngẩn thấy mái tóc xõa gần mắt không những làm cho khuôn mặt nàng bớt róng mà lại thoáng thoảng che được cả cái sẹo ở mí bên phải. Từ đó nàng vẫn có ý kèo thấp mái tóc xuống.

Nếu cô còn xung con với tôi nữa, thì... từ ráy tôi không dám nhớ có một việc gì nữa.

Bắt đầu ngay từ lúc ấy, bệnh Thanh càng tăng gấp. Rồi trong luồn ba hôm, Thanh sốt mè mệt, chẳng biết một tí gì.

Hôm nay, chàng như thức một giấc ngủ liên miên dậy chiêm bao, đầy mộng mị. Chàng đưa tay lên trần gạt mồ hôi, thở hồn-hồn nghĩ thầm : « Trời ơi! mình ngủ say quá! Nhớ梦 một buổi sáng viết thư cho anh Nghĩa dạy học hò... Thế là bỏ mất hai buổi rồi. Chàng biết học trò có kêu ca gì không? »

Cái buồng hẹp và tối như lầm cho Thanh bứt rứt khó thở. Chàng toan đứng dậy chống cùi cửa phản trống ra ao cho sáng và thoáng hơn một chút. Nhưng vùa sẽ trả minh, chàng thấy gần cốt đau đớn, và dần nặng như gân chặt xuồng gối. Chàng cố sức ngồi dậy mà không sao nhúc nhích được chân tay : « Chết chưa! bệnh mình nặng đến thế kia à? »

Chàng định thẩn nhìn kỹ cái hòm ở chân giường, vú bát thuốc cạn đặt trên mặt hòm. Thót nhiên, một giấc mộng dần dần hiện ra trong trí nhớ :

« Chàng ôm lì bì, nằm thiêm thiếp, chấp chờn nứa tĩnh nứa mê. Trong buồng, mọi vật lờ mờ, và dưới sirc nắng bức trưa, không khí nóng như hơi than hồng bén lè sưởi.

Bỗng một cơn gió lất thoái qua. Hương thơm bay ngao ngao đầy phòng. Rồi một nàng tiên yêu diệu, nhẹ nhàng bước vào, một nàng tiên với bộ y phục trắng và trong.

« Thanh mỉm cười nghĩ thầm : « Ta chiêm bao rồi. Chữ thời này làm gì còn tiên ». Nhưng kinh ngạc xiết bao, nàng tiên đặt bàn tay mát rượi lên trán chàng. Cái cảm giác mát ấy nhắc chàng biết rằng chàng thức. Sợ hãi, Thanh kêu ú ớ rồi ngã dài.

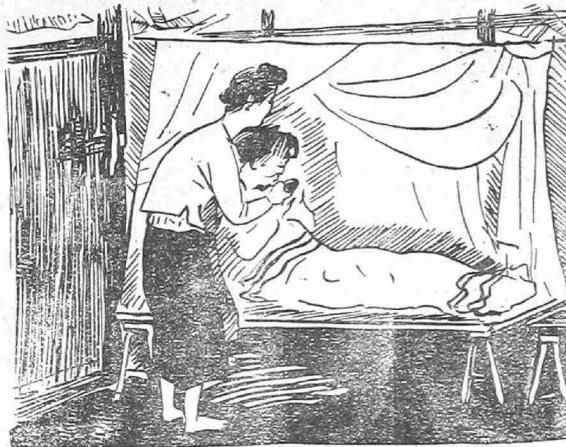
« Lúc lỉnh dậy, chàng vẫn thấy nàng tiên đứng bên giường. Nàng thi thầm nói với chàng những lời

em dem trong một giấc mộng tĩnh. Một tiếng động khẽ ở cửa buồng. Có ai rón rén bước lại gần giường chàng nằm im chờ đợi. Một báu tay mát đặt lên trán chàng. Chàng tưởng người thấy hương thơm và se se như nói mè : « Nàng tiên đã đến ». Chàng sung sướng ngước mắt nhìn lên, và chỉ thấy Ve đỡ tóc rủi bù, quấn áo lèch sêch. Chàng thở dài thất vọng, chán nản.

Ve vui mừng hỏi :

— Thưa ông đã tỉnh.

Thanh cầu kinh nghĩ thầm : « Ngủ dậy thì tắt là phải tỉnh, rõ hồn lanh thần ! » Nhưng Ve nói tiếp :

điều đáng, em ài, rồi đỡ đầu chàng, đưa bát thuốc đến tận miệng cho chàng uống.

Từ lúc đó, luôn luôn nàng tiên đến thăm chàng. Có khi nửa đêm, nàng cũng đến, đưa tay xoa trán chàng, lồng tai nghe ngóng vài phút, rồi khi thấy chàng ngủ yên, lại biến đi ngay... Ký thực, Thanh vẫn thức, nhưng chàng vờ lầm lìm cắp mắt lâm như ngủ say để được ngắm nghĩa nàng tiên trong lúc nàng bắt y...

Ôn lại giấc chiêm bao, Thanh tưởng như nằm chiêm bao một lần nữa và muốn liên miên kéo dài mãi... a những cảm giác và cảm tưởng

Mấy hôm nay, ông sốt nặng quá, nói mè sảng luộn mòn.

Mấy hôm nay?

Vâng, ba hôm nay.

Thanh lo lắng, tự nhủ : « Ba hôm! Thế mà minh tưởng mới nửa buổi ». Vợ vẫn, chàng nghĩ đến truyện thần tiên : « Minh mộng gặp tiên có khác, vì ở tiên giới có lẽ một ngày dài gấp ba ở nhân gian. »

Thấy Thanh nằm im, Ve đỡ bát xuống bếp. Một lát, nàng bưng bát thuốc, đến bên Thanh :

— Thưa ông, thuốc tôi hầm vùa uống, xin mời ông xơi ngay cho, chàng người.

Thanh nhách một mứ cười, mỉm cười và thi thoảng câu cảm ơn. Rồi chàng cõi ngột dậy, nhưng không sao cử động được chân tay. Ve phải cùi nón đầu chàng lên, chàng mới uống được bát thuốc. Trong lúc sốt sắng chăm nom người ốm, Ve chẳng kịp nghĩ đến giữ gìn và hô then.

Bầu Thanh nóng bừng đặt vào trong cánh tay và cái ngực béo mát của Ve. Cảm giác êm đềm ấy lai lái cho trí Thanh liên miên nhớ lại giấc mộng ôn giò chưng má hình ảnh tiêu điều của Ve đã cắt đứt. Vâng mờ màng, Thanh cảm thấy một cách rõ rệt, với những mâu, những nét tươi sáng dịu dàng, cái dung nhan kiều diễm, cái dáng điệu tiên nga của người đương áu yếm nắng níu chàng. Mắt chàng như được trông thấy hai bàn tay trắng nõn, mềm mại, nhẹ nhàng đỡ hai bên tai chàng để đặt đầu chàng xuống gối...

— Ve!

Lần thứ hai, giấc mộng đứt. Ve lâm bầm :

— Lâm gi mà gọi ầm lên thế, không biết?

— Ve! Con chết tiệt, may có di dời con không? Gần lối rồi, còn gi?

Ve thi thầm bảo Thanh :

— Ông nằm nghỉ. Lát nữa tôi bưng cháo vào ông sơ nhẹ.

Rồi Ve tắt lá chay ra ngoài. Tiếng bắc Cả lót tai Thanh :

— Con bê thế thi thoái. Rúc cổ xo náo hết ngây hết buồi.

Tiếng Ve dập khé, Thanh không nghe rõ. Nhưng bắc Cả vẫn oang oang :

— Rồi hối thay ta xem què quán thay ta ở đâu hay thay ta có bà con nào ở Hanoi không để nhắn đến mà đưa thay ta về. Nhỡ thay ta chết ra đây, thi sao?

— Ô hay! Bu nói se se chứ!

Đêm khuya yên lặng. Thanh hét lên một tiếng rồi vứt tinh giấc chiêm bao dữ dội. Chàng vùa mơ thấy chàng chết. Họ hàng thân thích không ai. Bên giường, nàng bỗng đứng khóc, nước mắt rò rỉ mặt chàng.

Bỗng bắc Cả hung ton bước vào lớn tiếng thét :

— Khiêng vứt xác thay ta ra đường kia.

Thanh sợ hãi níu lấy vát áo nàng tiên và lèch dây.

Bên ngoài, mưa gió, sấm chớp. Trong buồng ai vùa thoáng hiện ra lại vứt biến đi.

Vâng Thanh sung sướng tưởng tới nàng tiên xinh đẹp.

(Còn nữa)
Khái-Hưng

HIVER 1936

Les plus beaux tissus pour complet

AVIATEX

Exigez le nom de la marque
tissé dans la lisière
Demandez-les à votre tailleur !

Pour le gros exclusivement :
TAN-MY 3, Place Négrier
HANOI

N H Ủ N G N GÀ Y V U I

TRUYỀN DÀI cua KHAI-HUNG

XIII

CHÍEC ô tô mới nguyên, êm láng đỡ trước cửa tòả báo Tự động. Duy mở cửa xe nhẹ nhàng nhảy xuống,

rồi thò đầu qua cửa sổ gọi :

— Phượng !

Nga chạy ra tiếp :

— Thầy cháu di vắng.

Duy hỏi lần thắn :

— Sao lại di vắng ?

— Vì là chủ nhật, tòa soạn và tòa tri sự đều nghỉ.

— Cũng được.

Duy ây cửa bước vào. Trong phòng tòa soạn, Điền cầm cuộn giấy giàn vào một quyền vở những cột văn cát trong các sổ báo Tự-dòng.

— Làm cái trò gì thế ?

Điền cười, nói dừa dề chửa thận, cái thiện của nhà văn mới bắt đầu sura tập văn minh :

— Làm một việc dề hy vọng trở nên bất tử.

Duy nghiêm nét mặt bảo bạn :

— Anh Điền, anh có nhận thấy rằng từ ngày anh nhập tịch làng báo, làng văn, ngôn ngữ và tư tưởng của anh sinh ra kiểu cách không? Nếu quả có thể thi thà anh cứ àn thâu khoán cồn thù vị, còn để chịu hơn. Anh phải biết ở đời này hay ở đời nào nữa, bao giờ lại có sự bất tử quí quái ấy như anh mong hão. Ta thường nói : chó chết hết truyện » dè phản biệt loài vật với loài người, ý muốn người chết thi « còn truyện » hoặc còn tác phẩm, công trình dèle lại, hoặc còn linh hồn gi đó. Nhưng tôi, tôi cho người hay chó, hay thao mộc chết, cũng đều hết truyện cả. Bởi người ta và việc làm của người ta chỉ có nghĩa ở thời hiện tại. Dĩ vãng và tương lai, chẳng có nghĩa gì ráo. Chung quanh anh, hiện người ta đương khô sô, đổi khát, khốn nạn mì anh ngồi nghĩ đến tương lai của anh được ư? mà anh mơ màng tưởng đến sự bất tử của anh, của tác phẩm anh viết ra được ư? Cứ nghĩ đến hiện tại, và chỉ nghĩ đến hiện tại có hơn không? Một câu văn anh viết dâng báo ra ngày hôm nay mà an úi chút đỉnh được sự đau khổ của loài người hay khuyến khích ít nhiều được lòng thiện của loài người, tôi đặt nó ở trên tất cả tác phẩm nhât.

của anh mà anh cho, hoặc anh hy vọng sẽ nổi tiếng, sẽ bắt từ sau khi anh chết.

Điền cười :

— Thời, nguy cho anh rồi! Anh theo phái nghệ thuật vì nhân sinh mất rồi.

— Còn anh thi anh theo phái nghệ thuật vì cái gì?

— Phái nghệ thuật vì nghệ thuật mới sống nỗi được. Đầu anh coi, tác phẩm của tôi bị người đời xú lanh đậm với. Nhưng tôi có cần điều. Vì tôi sẽ bắt từ. Bắt từ. Tôi sẽ bắt từ. Năm một nghìn chín trăm sáu mươi, người ta sẽ hiểu tôi và lúc đó tôi sẽ bắt từ. Anh phải biết một nhà văn không hy vọng bắt từ thi sống thế quái nào được?

Duy phâ lén cười :

— Tuần lê làm việc của anh nhặt nhạnh gom góp tất cả may ra được dò mười lăm, mười sáu giờ là cùng thời chừ gì. Dù có làm việc thêm mười hai giờ hôm chủ nhật nữa cũng chưa đến bốn mươi giờ kia mà! Nhưng thôi, dừng phiếm nữa, sửa soạn di chơi với tôi.

— À, di chơi! Có thể chứ! Đì chơi thi được.

— Đì chơi, nhân tiện làm việc.

— Đừng nhân tiện nữa thi vẫn hơn. Hay thế này: phần chơi về tôi, phần làm việc nhường cả về anh.

— Cũng được. Vậy di.

Điền dến cửa sổ thò đầu ra ngoài ngâm nghĩa cái ô tô kiêu

tô sự bằng lòng, sự vui sướng, chàng cất tiếng hát, giọng cõi họng the thê.

— Im di! Hát sai thế mà cứ hát mãi được.

Đáp lại lời cự của Phuong xá vè, Duy gào càng to và càng sai điệu :

Qui crain le grrr... rand mechant loup.

Và dịch sang tiếng annam, chàng hát tiếp liền :

Ai kinh cái lô...oái chó sói hung.

Rồi chàng hỏi Phuong :

— Anh có sợ con chó sói hung tợn không?

— Không.

— Vì anh không giàu — nếu anh còn giàu, hay anh mới giàu lại, thi anh phải sợ loài chó sói hung. Anh đã hiều chưa ?

— Chưa.

— Thế thi anh soáng quà. Đó là một diều quan trọng trong ba diều quan trọng ta sắp đem ra thi tho với khách hàng.

Phuong mỉm cười :

— Lại thi thố gi thế ?

Coi như Phuong đã hiều câu truyện di bán ô tô rồi, Duy đáp :

— Thị thố ba diều quan trọng này: một là phỉnh, hai là khich, ba là dọa. Nếu phỉnh mà không xong, ta soay ra nỗi khich. Nỗi khich không xong nốt, ta sẽ dọa. Cái mòn dọa tội vừa chợt nghĩ ra, mà tôi nghĩ ra được là nhờ về câu hát khôi-hài « Ai kinh cái loài chó sói hung ». Hắn ta hẳn phải kinh cái loài chó sói dời và hung.

Phuong vốn đã thuộc tinh tùng người bạn, nên nghe câu truyện chẳng dầu vào đầu của Duy, chàng không lấy làm lạ, và không hiều Duy nói cái gì, chàng cũng trả lời liền :

— Đúng. Ba diều của anh đều xác lý cả. Vậy sao nứa ?

— Đì, chử còn sao nứa.

Thân nhiên, Phuong đáp :

— O nhí! Đì. Vậy di!

— Chờ Điền còn đương thay quần áo.

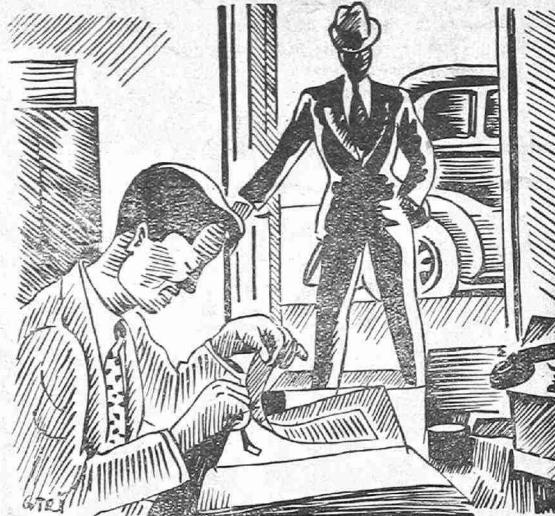
— Di đâu mà nó phải diện thế?

— Đì Bắc-giang.

— Ồ nhí! Đì Bắc-giang.

XIV

Ông khách hàng lương lai của Duy là một nhà vận tải bằng thuyền trên sông Thương, sông Cầu. Ở vùng Bắc-giang người ta

Duy lặng lẽ mở ngăn kéo, dura tay gạt mạnh đóng giấy báo cát vào đó rồi sôc mạnh bạn dậy, mới :

— Muốn bắt từ, nghĩa là muốn không chết đói, mời anh di làm việc với tôi.

— Làm việc?

— Ủ làm việc. Sống dèle làm việc như anh Phuong đã nói.

— Nhưng hôm nay chủ nhật.

Điền nghiêm nhiên đứng dậy, hai tay thọc túi quần di di lại lại trong phòng, và thong thả nói tiếp:

— Tuần lê bốn mươi giờ! Nghỉ ngày chủ nhật. Anh không có quyền bắt tôi làm việc ngày chủ

— Được rồi. Đì. Nhưng di đâu?

— Di Bắc-giang.

— Di tận Bắc-giang? Xa thế?

— Xa gi. Thay quần áo di. Mau.

Trong khi bạn lén gác sửa soạn

hành lý, Duy chống tay vào cẩm

ngồi xuy nghĩ để tìm đủ các lý

luận, các lê hơん thiệt, phât' trái

sẽ dem ra thi thố với khách hàng.

Vì Duy sắp di Bắc-giang « đuổi theo » một người mới chính thức

nhập bọn cự phù: người ây, vừa

trúng năm vạn trong kỳ xô số

Đông-duong.

Bỗng Duy khóc khich cười inot minh, đứng dậy xoa hai bàn tay, lop cop di quanh phòng. Rồi dèle

chỉ quen gọi ông là ta ông ngũ, hoặc ông nghị dà... ít ai biết tên ông ta là gì. Mười năm trước, ông ta có trúng cử nghị viên dân biểu. Ra làm nghị viên cũng chẳng phải vì ông ta ham cái chức, cái danh ông nghị. Ông ta là người ta thiết thực, hay nói theo chữ mới trong văn chương hiện thời, ông ta thuộc phái « duy vật », và chẳng khi nào chịu mua một cái hư danh bằng một món tiền nhỏ để dẫu mặc lồng. Mà ông ta thừa biết rằng ở đời này và ở nước này, chẳng một thứ gì không bỏ tiền ra mua mà có được, dù thứ ấy chỉ là cái chức nghị viên. Ra tranh nghị viên cũng chẳng phải ông muốn đem ba tấc lưỡi và khôi ôc vị tha ra làm việc cho nước, cho nhà hay huyện nhà, hay xã nhà. Không bao giờ ông ta lại có cái ý nghĩ viễn vông, ngông cuồng ấy. Vâng ông nghị vẫn thường nói : « Nước Nam chẳng thêm cần đến ta giúp, tinh ta chẳng thêm cần đến ta bệnh, huyện ta chẳng thêm cần đến ta cứu ».

Vậy sở dĩ ông nghị « Đá » ra tranh nghị viên mục đích chỉ vì lợi, vì tư lợi : ông nghe rục rịch chính phủ sắp tăng thuế vận tải về tàu, thuyền, nên cần phải có chán ở trong viện đề tự bênh vực lấy quyền lợi. Quả thực khéo ấy trong suốt ba năm, ông ta chỉ có mỗi một lời thỉnh cầu : thỉnh cầu đừng tăng thuế vận tải trên các mặt sông ở tỉnh Bắc Giang. Và trong ba kỳ họp hội đồng khai mạc đồng niên, ông ta bàn rất kịch liệt về mỗi một vấn đề quan trọng : « Không nên tăng thuế vận tải trên sông trong hạt Bắc Giang ». Khi anh em đồng sự đối co nhau kịch liệt về các vấn đề khác, ông nghị « đá » ngồi như ngủ gật, như cảm, như điếc. Nhưng hễ thoáng nghe tiếng « nước », tiếng « sông », tiếng « thuyền bè » là ông vụt tỉnh như sáo, nô mõm như cái khiếu, sảng tai như con mèo rinh chuột.

Còn như cái tên Đá, người Bắc Giang gọi tăng ông nghị của chúng ta thì không phải nó mới có từ khi ông trúng cử nghị viên. Thực ra nó đã có từ ngày ông nghị còn hanh vi. Thoạt tiên, người ta gọi ông là bác phó đá. Ông xuất thân làm nghề dập đá. Rồi từ chức phó đá dần dần lên chức bác cai đá, ông thâu đá, ông chủ đá, rồi sau cùng ông nghị đá. Đến đây thì nghĩa chữ « đá » không ăn nhập với cái chức nghị nra, nên nhiều người tưởng tên ông là Đá.

Một số đồng tuy biết tên ông, nhưng lại hiểu cái huy hiệu « đá » theo một nghĩa khác, nghĩa bóng chứ không phải nghĩa thực của nó nữa. Họ bảo đá là kiệt, là keo cù, hần thù, là rắn và nặng như khối đá, không ai dáo được, cay

uýt, van chuyen duoc.

Cái tình biến lận của ông ta đã hầu thành ngan ngữ. Vâng người ta thuật đến lâm câu chuyện nực cười. Họ bảo ông nghị đá đi đâu cũng kẽ lè, phô trương, khoe khoang cái nghèo, cái túng của

u kỹ, luộm thuộm.

Khi ngồi tiếp truyện khách khứa, ông ta thường thốt ra những câu khen ngợi : « Góm, sao ông ấy giàu thế nhỉ. Làm cái nhà hết bốn, năm nghìn đồng bạc. Giá mình mà có năm nghìn, thi

đóng thuê ! Con công tiệc vạn lái thì khỏi lỗ là tốt ».

Nhưng từ hôm ông ta trúng số năm vạn, thì ông ta lấy làm khổ sở quá, vì cái giàu của ông ta, ông ta không giấu được nữa. Ài này đều biết rằng hiện giờ ít ra ông ta cũng giàu tới năm vạn bạc. Hôm xem nhật trình thấy in trên trang nhất, giọng chữ lớn : « Nguyễn Văn Hào ở Bắc Giang trúng số năm vạn đồng », ông ta cầm tìu, lầm bầm nói một mình : « Sinh ra cái giống bảo chi thực là tai hại. Họ chỉ mò mẫm riết xem ai có cái gì hoại lá một tí là họ nêu phảng ngay lên. Minh trúng số năm vạn thì mặc kệ mẹ mình có được không, việc gì mà phải rêu rao trên báo. Thôi, từ nay còn ai không biết mình có năm vạn bạc nữa. Họ lại còn vò công, rồi nghe ngồi đoán xem mình sẽ dùng số tiền ấy để làm gì nữa. Đề làm gì thi mặc xác bố tôi. Thế thôi. Đề làm gì ? Hắn là không dè hiểu các ông nhật trình nhật báo hay thóc mách ».

Một hôm dừng trong sân coi thử ngõa xây cao thêm, dày thêm cái tường phía trước, ông nghị chợt nghe thấy tiếng cỏi điện ô tô hét lên. Ghé mắt nhìn qua khe cánh cửa, ông thấy một người mặc tây sang trọng ngồi trong xe và người tài xế lại gần đấm cồng. Ông sợ hãi, hỏi :

— Ai ?

Tiếng ở ngoài đáp :

— Tôi hỏi đây có phải nhà ông nghị Hào không ?

— Phải.

— Ông chủ bút báo Thời-thế về choi ông nghị.

Nghe đến tiếng « báo », ông nghị tái mặt đi, vội trả lời :

— Ông nghị tôi đi vắng.

Người tài xế quay lại nói với chủ :

— Thưa ông, ông nghị đi vắng.

Ông chủ bút chau mày, tô vê khố chịu. Rồi xuống xe đến công nón vào :

— Vậy ông nghị về, anh nói tôi đến phỏng vấn ông về việc trúng số và xin ông một bức ảnh để đăng lên báo nhé. Khi nào ông nghị có nhà sẽ cho tôi biết để tôi về.

— Vâng.

Khi nghe thấy ô tô mờ mịt, ông nghị vái dài nói :

— Tôi xin kiêng hết các ông nhật trình nhật báo. Các ông mà dâng ảnh tôi lên cho ai ai đều biết mặt, biết mũi tôi thì chẳng thà các ông cứ dâng ngay cho tôi một nhát dao vào cổ họng.

(Còn nữa)

Khái-Hưng

NHỮNG CỦA HÀNG

IDEO

LÀ CỦA HÀNG ĐẸP NHẤT

NHÂN DỊP KHAI TRÀNG
BẢN HẠ GIÁ MỌI THÚ
CĂN DỨNG CHO HỌC TRÒ

RA VÀO TỰ DO

VIỄN-ĐÔNG ĂN-ĐƯỜNG

BẢN SÁCH VỞ GIẤY BÚT

HAIPHONG — 28, Rue Paul Bert, 28 — HANOI

LÊ PHONG LÀM THO'

TRUYỆN NGẮN của THẾ-LỤ

(Tiếp theo và kết)

' thế sao vừa rồi...

— Vừa rồi chỉ là một câu truyện đánh lừa
Vàng mỏi truyện
danh lừa, một mưu

gian, mà mưu mưu gian qui
quyết... Không, có cứ để tôi nói
hết. Cái "báu linh" của tôi,
tôi vừa thử lại, thấy đúng từng ly
từng tí. Cái tai nạn của cụ Thám
nhà, có không phải là đến nura, vì
cái lỗ giấu dí là cu không bị tai
nạn gì: cu vẫn ở Hải-phong, trong
một khách sạn rất sang, và có lẽ
đang ngủ mòi giấc bình yên để đợi
đến sáng sớm mai đi đón người
con trai cụ ở Pháp về... Nhưng,
cái tai nạn lớn hơn, sẽ xảy ra ở
đây, mà chính vì muốn đón trước
cái tai nạn ấy, nên tôi mới được
cái hán hanh vào đây nói truyện
với cô.

Rồi nghiêm mặt lại, Phong nói tiếp :

— Dêm hôm nay, có hai người
la mặt đến kia cho cô một tin dữ:
cu tham bị nra. Hai người ấy nói rõ,
nói đúng và nói đủ được cả
các điều lỗi ota nói và khiến cho
cô tin họ cung nhứt cô đã tin tôi.
Rồi, cũng y như vừa rồi, cô nghe
theo họ di Hải-phong thăm pia-
thán có; cô cũn hỏi có nên đem
tiền đi không? vớluc cô mờ tú bao
lấy tiền, thì một iười trong hai
người kia sẽ lén leo cò vào, sẽ đe
cô mờ tú xong, s dọa cô không
cho kêu, trong lúc à thi bao nhiêu
đèp giày bạc ô ngà trên và bao
đỗ trang sức quý gi, bao nhiêu
vàng-ncoc với nhau, của già báo
khác ở các ngan dui, người la
mặt thứ hai sẽ vơ vét él. Nếu hơi
thấy động, hoặc thấy rõ trong cù
thì chúng sẽ thẳng tay tết chết cô.

« Công việc chàng e nhanh
chóng, s êm láng như lóng, và
đến khú việc vỡ lở ra, chàng đã có
cách biến dí, không đón lùi luật
pháp khám phá được. Bovi đó là
những tay rất lanh lợi, tít khôn
khéo trong phường đại bìn, mà
vi một sự linh cò, nên i được
gặp trên chuyến xe lửa vừa rồi....

Người thiếu nra đương m nhìn
Lê-Phong như nhìn một kỵ hán.
Vé mặt lo ngại, nhưng ái s
không minh của cô cho chúa tôi
biết rằng cô đã hiểu rõ cái tình h
túc đó.

Có chuyện hỏi Phong :

— Thưa ông... nếu tôi tặc m
xin ông thử lở, nghe lời nói,

xem cứ chỉ của ông, tôi đoán có lẽ
ông là... các ông là như phong
viễn.

Phong hơi ngả đầu :

— Vàng. Va xin có cảng thứ lõi
cho, tôi chưa kịp gửi thiệp: dág là
một người bạn cùng xuống Hải-
phong với tôi để điều tra một vụ
còn lén, ông Dương-vân-Binh...
chủ bút báo Thời-Thé.

— Còn ông là ông Lê-phong?

— Vàng?

Cô Phương tươi hẳn mặt lên :

biết gi cả, có sê nghe theo lời hai
người lạ mắt, hai đira sê nhắc lại
dùng lén kịch tài vừa đóng lúc
nãng... nhưng không hề gì, đâ cõ
đó là: trước khi chàng giờ thủ
doan ra, tôi sê có kê hay. Bág giờ
cô gọi cả gia nhân dâng lõi lên, cõ
bao chung rắp một nơi dời lõi gọi
sê xông ra. Còn tôi tôi lại phải
đóng một vai kịch khác...

Mấy tiếng cõi xe lửa kêu dài
đằng xa. Phong vội quay ra công:

— À quên, có cho người ra khiêng

Cô ta giật chuông gọi đầy tõ
rồi bão đánh thức mọi người làm
trong nhà dậy, cắt đất rất ranh-
rẽ, chui đáo, và trong mấy câu ván
tắt, nói cho họ hiểu những việc sê
xảy ra.

Lúc hai người ra ngoài cõng
kiêng « gói hàng » của Lê Phong
vào, thì cô ta kêu lên một tiếng
khem :

— Trời! anh tái xé!

Tôi hỏi :

— Cõ biết người này?

— Vàng, anh ta là tái xé cũ của
nhà tôi. Thầy tôi mới duỗi dí hon
một tháng nay, vi anh ta vừa
lười lai vừa không thực thá. Thảo
não ông Lê Phong bảo rằng không
phải là một người la...

Lúc đó, người bị trói dã tính,
nhưng cõ Phương không nói gi
đến hắn, sai người trói kỹ hơn và
lôi xuống nhà dưới. Đoan bão
những người khác dùng nấp cõ
ở buồng trong, rồi ngồi đợi. Tôi
không dâu được sự khen phục :

— Cõ thực là một người thiểu
nữ rã...

Tôi định tìm một tiếng thực
xứng đáng, nhưng cõ mỉm cười :

— Rã can-dám. Cõ lõi lúc khac
thi lõi không được can-dám bằng.
Nhưng trong việc nay, hình như
tôi lây ở sự nhanh nhẹn của ông
Lê Phong... của hai ông... Vâ lõi,
ít khai hay không bao giờ có khai
gấp được những truyện lõi như
truyện này... Cõ lõi tôi vi thê mà
thanh bao dan y như ó một truyền
trình thám, phái không ông nhõ.
Má một truyền trình thám ly kỳ
nhất: trong đó lõi có cả lõi...

Đôi mắt đen láy của cô long lanh
thêm :

— Tôi lưỡng trùi ông Lê Phong..
không còn ai...

Nhưng cõ không nói hết.

Ngoài cõng, cõ tiếng xe hơi chạy
tối. Rồi một lát tiếng chuông rung.

Người thiếu nra vẫn bình-linh
như không vâ bão lõi :

— Ông Vân-Binh làm ơn ra mõ
công hõi, nhưng ông bõ áo ngoài
ra. Ngoài ấy tôi không e sõ « chúng »
nhân dâu được mặt đâu.

Tôi còn lưỡng lự vi nghĩ đến
dán chò sõ ra lúc nãy, thi liêng
chuông lai rục. Cõ Phương cắt
tiếng hỏi lớn :

— Ai dâu? Kia có đira nào rá
mõ công không?

Và ha thấp tiếng nói với tôi :

— Chó không cần ông đâu, ông
đán-đi-gi với công hõi.

— Ô! ông Lê-phong! Tôi không
ngờ cái « tái nra » sáp xay ra cho
tôi lại là mót điều may, vi...

Cô ta bồng ngưng bặt, bõi rõi vi
đã bieu lõi ý nghĩ của mình, nhưng
cõ nói luon :

— Vậy bág giờ tôi nên xix tri ra
sao?

Phong xem đồng hồ lay :

— Côn nám phút nra, xe lửa
đến Cầm-giảng. Nhung cang dù
cho ta có thời giờ mac bâng sán ác
thú. Cõ phải làm như thê khóng

cái « gói hàng » kia vào cắt kin
mót chỗ. Hình như không « lợ
mặt » với nhâ này lâm. Văn-Binh
chí huy « quán mai phục » giúp cõ
Phuong.

Thực ra thi tôi chàng chí hu y
gi hõi.

Khi Phong dí khói và khi dâ
qua con kính ngạc ban đầu, người
thiếu nra tò ra mình là mót người
lanh lẹ khác thường, lại quâ
quýt và khôn khéo, thông minh
hơn tôi tưởng nhiều lâm.

PHUC-LOI

1, Avenue Paul Doumer à Haiphong

Articles de Nouveautés
Chapellerie, Parfumerie
Lunetterie,
Cravates Chemises Sport

MARQUE

BALTY

chỉ quen gọi ông là ta ông ngùi,

Tôi mới được công, để hai người
lạ mắt bước vào, thi Phuong với
những xe kéo tài lái :

— Bình !

— Gi ?

— Đừng dấy. Vì a tên đồng
đảng » này phải giữ anh lại.

— Thế nghĩa là ?

— Nghĩa là nếu tôi là tên tài xế
« đồng đảng » với bọn kia thực, và
nếu anh là thằng nhỏ nhả cá
Phuong thực, thì tôi đã trói gò
anh lại, nhét rẽ vào mồm cho khỏi
kêu ... để cho chúng hành động
ở trong được bình yên... Mưu của
chúng kẽ cũng chu đáo dấy chừ.

— Thế bấy giờ ?

Phong lắng tai nghe và dùi tôi
ròn rèn bước vào.

Trong phòng khách, nhìn qua
khe cửa khép, có Phuong ngồi
đang làm bộ kính ngạc, vì cái tìn
bi nhan của ông thân sinh.

Chúng tôi nghe thấy có hỏi :

— Thưa hai ông, thầy tôi có
việc gì không ?

Tiếng một người lạ mặt đáp :

— Cụ chỉ ngắt đi lúc đầu thời,
đem vào nhà thương tay mệt lúc
thì tỉnh dậy.

Phong nói nhỏ :

— Đúng như lời tôi nói lúc nãy.

Rồi toan ra hiệu cho tôi cùng
xông vào. Bỗng anh giữ tôi lại,
dừng yên nghe. Trong nhà vừa có
mấy tiếng cười kỳ dị. Đó là tiếng
của Phuong. Cố lật hỏi :

— Vậy tôi phải đem tên đi theo
lô thuốc thang cho thầy tôi ? Mình
như thấy tôi có dán dứng để
cho em Liêm tôi biết tin này phải
không ? Thầy tôi sợ rằng em tôi
cam động quá chứ gi ?

Tiếng hai người trả lời :

— Vâng, nhưng sao có biết ?

— Vì tin này tôi đã biết từ trước
khi hai ông đến nói...

— Có biết trước ?

— Vâng, tôi lúi híc để đợi hai
ông đem xe heo đến đón tôi đi
Hai-phong... Hai ông lúi lể quá...
Nhưng kia, sao hai ông lui nhìn
tôi một cách kỳ dị thế ? Sao không
đưa tôi vào mờ tú két rồi hãy hộ
thủ ? ... Quiet dare ?

Một tiếng dài, ông cười gằn :

uốc, van chúa, ca đay...

— Khôn hồn thi cảm ngay,
thẳng quít bị trói ngoài kia rồi...
Còn chí thi chỉ có việc mở tú ra,
mặt lên, không chung ta đã có
phép.

Tiếng cỏ Phuong đáp lại rất
bình tĩnh :

— Vâng, thế mời hai ông theo
tôi...

Ngay lúc ấy, Phong đầy cưa
vào quát lo lên một tiếng để cho
bọn người nhà Phuong cung xông
ra. Hai tên dài bợm cùng kinh-di
như nhau, vira loan mở va-li lấy
khi giời ra đã bị Lê Phong đá mót
cái mạnh, chiếc va-li bắn ra một
góc.

Cuộc xông xát không lấy gì làm
kịch liệt và rất mau chóng. Ba,
bốn phút sau, hai tên la mặt đã bi
trói từ đầu đến chân.

Trong phòng khách nhả có
Phuong, mười lăm phút sau, lại
giữ về thử tự bình yên, và nếu
không có hai người bị trói nằm
thẳng ở góc phòng, thi không ai ngờ

Phong ngồi đối diện cô Phuong,

canh người em trai cùa lúc ấy đã
thức dậy, nang chén nước nóng và
trà lót cùa :

— Nào có gì là ơn với huệ ? Mình
nêu phải nết đến ơn huệ thi tôi
mới thực là người chịu ơn cùa. Vì
truyện này, đối với bọn phóng viên
chúng tôi thực là một thứ tài liệu
quí để đăng báo. Còn đầu đuôi câu
truyện thi tôi tưởng cùa cũng đủ
biết quá nứa, nhất là về phần sau.
Phần trước kẽ cũng chẳng có gì ;
một người ham đọc truyện trình
thám như có (cùa thức khuya, trên
bàn những báo với sách về trình
thám lại đẽ nhiều), một người
thông minh lanh lẹ như có hán
cũng đoán được.

Người thiếu nữ phải nai hái, ba
lợt, Phong mới chịu nói tiếp :

— Mái câu truyện quâ không có
gi rác rưởi. Tôi tưởng cùa lót kẽ vẫn
tất trong mấy câu ngắn : tên
Nguyên, sopsis (người nhà của
nhà này) bị đao, sang hôm qua
được tin cụ Tham sấp di Hai-phong
đón người con cùa du học trở về

nhà, muộn muộn...

Nguyên biết rằng khi em tham
vắng nhà, thi ở đây chỉ có mình
cùa với ông Liêm, mà ông Liêm thi
yêu. Đầu tớ ở vây chung quanh
nhà thực, nhưng chỉ có thể trông
cùa với những quán trọm cuộp
khác, những quán lão lợn, nhưng
không có những mưu meo khác
thường. Nguyên liền bắn với hai
tay dài bợm sánh nghề và sự giáo
quyet lại kin đáo, chín chắn mỗi
cách lá lung, vì đó là những tay
bợm cùa khoa học. Bây giờ tôi
mới được hán hạnh, mà hán hạnh
độc nhất gấp hai cái mặt trứ danh
ấy, nhưng tôi đã nhiều lần khâm
phục cái tài nghệ tuyệt sảo từ lâu.
Trước đây trong ròng rỗi ren,
chung thường lợi dụng thời cơ để
làm việc riêng cho chúng. Sau mấy
vụ tống tiền lớn, không ai bá
được chúng, là vì chúng khéo trộn

tẩn với những vụ tống tiền của
các tay cách mệnh. Cả mấy vụ ám
sát bi mật nữa, chúng đe dọa, thực
hành những lời đe dọa ấy, hay là
giết người vì thù oán, đều có những
giấy măc danh, hõa nhặng truyền
đơn giả để làm cho các nha chuyên
trách lầm với những việc ám sát
chính trị xảy ra mấy năm gần đây.
Bây giờ thi chúng làm « quân sự »
cho các tay bợm ở các tỉnh lân.

Nguyên bắn múa với cuộp

nhóm nhà cùa tham với chúng cung
đã lâu, nhưng chưa được dịp náo
tốt. Dịp tốt áy là việc cùa tham di
Hai-phong, là nơi tên Bán hiên đang
hành động những ngón gian, dưới
bờ măt nă và bờ y phuc người
tương thiện và cùa của. Một bức
diễn tin đánh xuồng. Bán liền sai
một tên « đồng nghiệp » di do hỏi
lại cho kí nhặng ngày giờ và
công việc cùa tham ở Hai-phong.
Trên nay, Nguyên tìm cách muộn
được một cái xe hơi của một hàng
cho lúi ô tì, và ghen với bọn Hai-
phong đói sáu ở Càmpuchia, chuyên
xe lửa đêm nay chung tôi nói là
xong việc.

Mưu mò chung đã ban tinh
tren xe lửa. Chúng lời dùng những
diễn dà xép được, lại hiêu tinh
thế nhà này từ trước, nên đặt ra

cú tra tấn cùa tham bí nặn để đánh
lừa cùa Phuong. Chúng ăn mặc
sang, lai nỗi những điều hiền nhiên
như có thực. Cùa Phuong dẫu tinh
ý đến đâu cũng không ngờ được,
hay có ngờ chúng cũng vô ích, và
việc căn nhât là đêm khuya goi
công giữ lấy tên đầy tờ ra mờ, và
vào lợt được nhâ... Nếu chúng
không lừa được cùa Phuong đe ăn
cuộp một cách ôn hòa thi chúng
sẽ không ngại gi, sẽ dùng đến thủ
đoạn ghê gớm nhất.

« Trong cuộc tinh ăn to này,
mười phần may, chúng đã giữ
chắc được chín, không ngờ phần
thứ mười, tôi lát vỡ được... Nghĩa
lá chúng đã để tôi đoán được mưu
của chúng, biết được một phần
truyền nhở, và như thế, cũng đã
cho tôi lừa được chúng vào trong..
Nhờ đó, chúng tôi mới biết Diêm-
Mai Trang, và nhờ đó, chúng tôi
mới biết những khâu hiện và
những dấu hiệu riêng để đánh lừa
được tên Nguyên..

« Thế rồi ... rồi tôi đến đây,
đúng chính cái mưu của chúng để
được vào nhà này và đe... đón
chúng ».

Cùa Phuong lại hỏi :

— Nhũng việc ám mưu ấy vi
sao mà ông biết được ?

— Tôi đã nói là vì nót sự tình
cùa.

— Vâng, nhưng cùa nhẽ một
lúc mà biết được ngay tr. óng hán
đã đẽ ý đò xép lầu...

— Làm gi có dịp jao mà đò xép
lầu ?

— Vậy ông biết lú nào ?

Phong chậm rãi lura :

— Trên xe lửa.
Hai tiếng « ô kinh ngạc cung
kêu tên mót lợt Tiếng « ô ! » thư
hai là của tôi, tì hô Phong :

— Thế náo ? Trên xe lửa náo ?
— Còn xe là náo ? Trên chuyến
xe vira rồi, cùt chuyến nào ?

— Ô ! thê a...

— Chính tè. Chính trên chuyến
xe lửa tè, chạy Hai-phong —
Hà-nội, năa lò trong lăg ngũ
cùng toa, ống hán với hai tinh
la măt, vding với anh Văn-Binh
cùa tôi.

Tôi khing chịu :

— An női là thê ! cuộc ám
mưu ? ioc ám mưu mà chính
anh cùa cho là chua dáo.. ihé mà
anh kím phá được ngay trên
chuyn xe lửa ! Ô ! cù lê náo ?

— Só lại không có lê ?

— nêu chúng bán đinh thi
tôi pí trọng thay chü, phai nghe
thay hür. Ngoài những lúc anh
goi à bán đinh trong xe lửa,
chü còn bán đinh ở đâu năa
khü ?

Khóng !

Thê thi anh biết được việc
á mưu của chúng ở đâu ?

(Xem tiếp trang 241)

CÔNG NGHỆ ANNAM

Bản hiệu có nhiều kiều chemisette bằng
soie, fil, coton rất đẹp, giá từ 0\$73 đến
2\$60. Mua buôn hay mua lẻ xin mời các
Ngài viết thư hồi mẫu và già tại häng dệt :

CÙ - CHUNG
100, Rue Coton — HANOI

Truyện một người đàn bà góa trẻ tuổi của Nhật-Linh

(Tiếp theo)
NHUNG bước vào buồng cỏ dâu, ngạc nhiên kêu :

— Sao mà tối um thế này ?

Nàng lờ mờ thấy Phương nắm xoay mặt vào tường, chung quanh quần áo vứt bừa bãi. Nhung đến gần, sờ hõi :

— Lại làm sao thế ?

Không thấy Phương nói gì. Nhung giơ tay lay vai, toan kéo dây Phương. Giọng dây nước mắt, đáp :

— Chỉ để mặc em.

Nhung nhớ lại những việc xảy ra mấy hôm trước : Phương bị bà Nghé nắn diếc, Phương lại gặp nhiều truyện lầm nàng túi nhục. Nàng phán uất đền nỗi không biết gì đến cái vui sướng được lấy một người yêu nura. Nhung ngồi xuống cạnh nhắc lại câu nàng vẫn dùng dè dặt ùi Phương :

— Thôi, em chỉ cố một ít nữa thôi. Chỉ một lát nữa là hết. Em đi xa thi rồi sẽ quên đi.

Trong lúc nói câu ấy, nàng nhận thấy một cách rõ rệt, sự dè nén khốc liệt của cái xã hội nhỏ quanh mình. Em nàng vài hôm nura sẽ đi với chồng xa hẵn được nhưng còn nàng thì nàng không biết đến bao giờ mới thoát khỏi. Nào cha mẹ dè, nào mẹ chông, nào họ hàng làng nước, bao nhiêu thử bắt nàng không thể nào sống theo ý muốn của nàng được. Nàng biết rằng mọi người đã muốn cho nàng là một người đàn bà góa ở vậy thờ chồng. thì nàng phải ở vậy thờ chồng. Nàng thấy thoáng hiện ra trước mặt bức hoành-phi treo ở buồng khách nhà nàng và mấy chữ « tiết hạnh khâ phong » cái phản thường cuối cùng của những người biết ăn & phải đạo như nàng.

Mây có phủ dâu bước vào làm Nhung thòi nghĩ : nàng quay ra mỉm cười, nói :

— Cố dâu chưa chi đã nhớ nhà. Các cô vào giỗ dùn, tôi với.

Nhung bước ra nhà ngoài giúp

mẹ dọn dẹp buồng khách và ban thờ. Nàng nồng lòng đợi họ nhà trai đến như một cõi dài đợi chờ rẽ. Kim đồng hồ vừa chỉ mười giờ thì Nhung nghe thấy tiếng còi ô tô ở ngoài đường cửa. Bà Nghé hào Nhung, giọng khàn khanh :

ngoài uống nước với mấy người phủ rẽ ở trảng kỵ. Mấy người phủ rẽ chúc chúc lại quay mặt nhìn nàng, rồi thì thăm hỏi nhau. Nàng đoán họ hỏi xem nàng là ai. Chắc có người biết bảo họ nên một người ghê tai Nghĩa nói mấy câu làm Nghĩa eau may khó chịu.

— Cố phải ở luon dây tiếp khách hộ tôi.

Trong lúc nói truyện với khách nhà trai, bà Nghé gọi Nhung mà gọi hơi to hình như cốt cho mọi người để ý đến nàng. Nhung hiểu ý mẹ nên lại gần đứng hầu ngay bên cạnh. Nàng muôn đứng đó vì một lẽ nura là ở chỗ ấy nàng có thể nhìn thấy rõ Nghĩa đương

Nhung nghĩ thầm :

— Chắc Nghĩa ghen, không muốn họ dã động đến ta.

Nàng đứng tránh sang một bên để cái cột nhà che khuất bọn phủ rẽ, và dè nàng được tự do nhìn Nghĩa. Hai người đương dám đuổi nhìn nhau thì bà Nghé bảo Nhung :

— Cố vào nói với các cô phủ

dâu dưa em dì lê già tiên.

Các cô phủ dâu dưa cõi dâu ở buồng tối đi ra trông tựa một chùm sao quay quần một ngôi sao quý. Gian buồng khách h้อง như sáng hàn lèn ; hương thơm ngào ngạt khiến các người phủ rẽ bàng hoàng trống vúi thấy hiện ra cái hình ảnh của một mùa xuân đầy hoa tươi thắm. Nhung di lần vào các cô phủ dâu cho khỏi ngượng, vì nàng thấy ai cũng châm chู tới nàng hơn hõa.

Sau một cuộc du lịch cõi con từ nhà thờ nọ đến nhà thờ kia, và sau khi đã mỉm cười nhiều lần diễu chú rẽ lè vội vàng hay cõi dâu thận dì không vũng, bọn phủ rẽ và phủ dâu bắt đầu hơi thản mặt với nhau, dáng dấp dã có vẻ tự nhiên, và nhìn nhau không sếp nep như trước nữa.

Lúc cõi dâu cùi lẽ ông Nghé bà Nghé, Nhung đứng đối diện với Nghĩa. Bà Nghé nói mấy câu khuyên con về nhà chồng, nhưng bà vẫn không quên tìm mấy tiếng khéo dè diếc mõe con :

— Giàu... nghèo mà làm gì, mà cũng không cần gì sang với... hèn, thay me chỉ mong sao cho con biết ăn ở phải đạo cho thay me được vui lòng rằng dã biết đường dạy bảo con.

Nói đến mấy chữ « biết ăn ở phải đạo », bà dưa mắt nhìn Nhung. Song Nhung không nghe thấy lời mẹ nói, nàng đương mê man nhìn Nghĩa, trong lòng sung sướng và mỉm cười như hồi ngầm Nghĩa :

— Anh trống em có giống một cô nàng dâu thực sự không ?

Nghĩa thấy mọi người nhìn Nhung mà Nhung không biết, vẫn cứ mỉm cười tròng vè phía chàng nên Nghĩa quay hẳn lại vò hỏi truyện ngotrại bạn dừng sau lưng. Nhung chợt hiểu, và muốn tránh sự nghe ngứa, nàng mau tri khôn, yên lặng ra bão ảnh người nhà đem hành pháo cầm chõ khák để làm cho mọi người tưởng rằng lúc này nàng nhún là nhún ra vườn, chứ không phải nhìn Nghĩa. Nhung trở vào, vừa yêu

LIBRAIRIE TRAN-VAN-TAN

Vente et Achat : livres neufs & d'occasion
TONKIN - 73, Rue du Colon, 73 - HANOI

LIVRES CLASSIQUES
romans - articles de bureau
= au prix de France

BÁN ĐỦ CÁC THỨ

Sách học từ lớp đồng áun đến ban tú-tai
tiêu-thuyết thi và tu, báo chí, cai-luong,
giấy hilt cõi học-trò và đồ văn-phòng.

Bán buôn bán lẻ, giá rẻ không đấu bằng.
Đại lý các thứ BÚT MÂY danh tiếng bên Pháp như :
Rod, Boy - Scout, Fides, Semper, Grand - Aigle.

...và vừa có cái từ cao để miệt mài khắp mọi việc lớn, nhỏ trong nhà.

Lúc dưa dâu ra, hai họ phải đi bộ một quãng dài tới chỗ đồ ô tô ngoài đường cái. Người láng kèo đến xem đứng chật cả ngõ; trẻ con theo hẵm lấy cỏ dâu reo hò:

— Cỏ dâu chát rẽ đội đê lên đầu.
Một người phủ đầu bảo Nhung:
— Chị mặc cùng một màu áo
với cỏ dâu, vậy chị di lăn vào đây.

Nhung cười đáp:

— Ngươi láng thi họ lạ gì mặt
cô dâu.

Bỗng Nhung thấy lạnh toát cả
người. Nàng vừa thoáng nghe
thấy thấy trong đám người đứng
xem mấy tiếng:

— Tâm ngầm tâm ngầm... ai
biết đâu ma ăn cỏ đấy.

Nhung toan quay nhin lại,
nhưng không dám; nàng lấy tay
che miệng gượng cười lên mấy
tiếng. Đến lúc ngồi vào trong ô tô,
Nhung mới thấy tĩnh trí lại. Nàng
tự mắng:

— Rõ là tật giật mình, sao ta lại
vô lý cho là họ nói truyện đến ta.

Nhung nhận ra rằng cái sự của
nàng khi làm sự lỗi không thấm
vào đâu với cái sự thấy lỗi của
mình có người biết.

Lúc từ biệt em, di xe trở về,
Nhung thấy buồn bã là thường.
Nhưng không phải nàng buồn vì
nhớ em hay nghĩ đến em lấy
chồng nhà nghèo: nàng biết rằng
Phương sẽ sung sướng; tuy
Phương vất vả nhưng sống có vợ
còn chồng cùng nhau hợp sức để
kiếm ăn, Nhung cho cuộc đời đó
có giá hơn cuộc đời của nàng
sống chỉ cốt để nêu lên một cái
dức tình mập mờ, dõi trá.

Khi khách khứa đã về hết,
Nhung ở dồn lại cho mẹ khỏi
buồn. Trong khi dọn dẹp nhà
cửa, thấy mẹ ngồi trống tay ủ rũ,
rom ron nước mắt, Nhung cười
nói dừa:

— Hôm nay nhà có việc, dọn
dẹp thế này, con thường như khi
còn là con gái ở nhà.

Bà Nghè bảo:

— Tôi hôm nay cô ngủ bên này
cho tôi khỏi buồn.

Nghé lời mẹ nói, Nhung nghĩ
ngay đến cuộc hẹn hò của nàng
với Nghĩa; từ mấy hôm trước,
hai người đã định đêm nay sẽ
gặp nhau ngoài vườn. Nàng tìm
cố nói với mẹ:

— Con xin phép mẹ, ăn cơm
xong con phải về, vì vú già vừa
cho biết me con bên nhà hơi khó ỏi.

Nhung mừng rạng tự nhiên lại
có được cái cớ bá án ối để xin
phép mẹ về nhà mà không méch
lòng mẹ.

Ra đến ngoài đường láng,
Nhung thấy gió đêm thời lạnh
buốt. Nàng nghĩ tới Phương và
mỉm cười lầm bầm nói một mình
có ý thêm muôn :

— Giới hôm nay chiều cỏ dâu
chú rẽ qua. (Còn nữa)

Nhất-Linh

ÁI ƠI, CHƠ PHẠT TRẺ THƠ

HÓM NAY vợ chồng Mai-
Phương mời các bạn: Văn-
Đàn, Sĩ, vợ chồng Rạng-
Lan (bạn gái) đến ăn cơm.

Hai giờ ăn xong, chủ, khách
rời phòng ăn sang buồng khách.

Im lặng, người nào người ấy
ngồi uể oải trong ghế hành, phuộc
bung ra để cho cái dạ dày dễ làm
việc. Họ ghen tị ngầm ngầm với
cậu Ái đang nằm sấp trên thảm.

Nhờ cái tuổi thơ áu (Ái lên
bảy), cậu đã quên những miếng
chim sáo nấm, những mèng gà
hầm đậu, những miếng thịt lợn
quay mà cậu vừa mới chén xong.
đe dùa rộn với con ngựa gỗ.

Phương, địa vị chủ nhà, lấy
lâm bực bội về cái không khí yên
lặng nó kéo dài ra mãi, liền cất
tiếng gọi: «Này em Mai, già em
hát một vài bài cho nghe thì hay
qua!»

Mai muốn đe mọi người mời
moc :

— Vừa ăn xong đã hát?... Em
sợ tiếng không được tốt lắm...

Thật vậy, em không dám đâu...
Mọi người uể oải:

— Có chứ... Có chứ... Xin bà
cứ dám cho... Chúng tôi vui lòng
lắng...

Mai — Các bác hứa sẽ rộng
lượng tha thứ cho nhé?

Mọi người uể oải:
— Vàng... Vàng... Chúng tôi
xin hứa...

Mai đi đến chiếc phong-cầm.
Nàng mở nắp. Nàng lục xoát trong
ngăn một hồi lâu. Rồi nàng lấy
ra một bài hát đã nát nhau. Cố lè
bài ấy đã hát di hát lại hàng
nghìn lần.

Mai lamen như nói một mình :

— À này, một bài mà tôi chưa
từng hát bao giờ... Tôi cũng
không biết rằng: tôi có nó nữa.,
Đề tôi thử cố hát xem. (Nàng làm
ra bộ lưỡng lự một lát mới dám
quá quyết đọc tên bài hát: «Trẻ
thơ»

Nàng dặng hằng ba tiếng, thong
thả đưa mắt từ phải sang trái,
nhìn các thính giả rồi bắt đầu
cắt tiếng hát:

cái mèo uoxic của phu-nu..

là cuộc mèo đói giày.
CHAN LONG
N° 30 - QUÉ DÉS DANIERE - HANOI
Chi-diêm: no 9 Rue Paul Bert HANOI

Hôtel XUÂN - TRƯỜNG
Café - restaurant

N° 83ter, 85 Route Mandarine
(En face de la gare de Hanoi)

X

**Khách-sạn nhất của người
Nam. Nhiều buồng riêng lich-
sử. Cơm Tây, và Cơm Ta.**

• GIA TÍNH HẠ •

O

Có nhận học sinh & tháng

Ái ơi, chờ phạt trẻ thơ,
Đau rát chỉ một mày to cung
dừng.

Ái dương cõi súc lôi cái bánh
xe ở con ngựa bị dắt vào khe săn.

— Ái chà! Ái chà! mày có đi
không? Con vật khổn nạn!
Mai ngừng hát:

— Nay Ái! Con không nghe
thấy mày dương hát à?

Ái không dè ý đến lời mẹ:

— Đì! Đì! Tao bão mà! Tao
vẫn biết phố này đường xấu,
nhưng không thể vì có áy mà
mày được đứng lại! Đì! Con
không già, đì! Tia đì! hắp! hắp!
. Mai, giọng khô khan :

— Ái! Ái! Tao bão mày im di
Nhage không?

Giọng nghiêm nghị của mẹ
làm cho Ái không dám to tiếng
với con Tia nữa.

Mai dặng hằng ba tiếng. Nàng
lại thong thả đưa mắt từ phải
sang trái, nhìn thính giả. Nàng
lại bắt đầu cắt tiếng hát, giọng hát
du dương hơn trước:

Ái ơi, chờ phạt trẻ thơ,
Đau rát chỉ một mày to cung
dừng.
Trẻ thơ êm ái...

Ái dà con ngựa mày cái:

— Đợi đấy, Tia, đợi đấy. Ông đì
lấy roi, rồi mày sẽ biết tay ông?

Mai sắp hất đên chữ «lạ» ngừng
lại:

— Ái! Ái! Ái! Mày không hiểu
tao vừa nói gì à?

Ái vừa cầm roi quất vào hai
bên móng ngựa vừa nói :

— Có, thưa mợ có a... Nhưng
máu bảy giờ con Tia nó chồm lên
đe con phải hám nó lại mới được.
Mày có dứng yên không? Hê hô!
Hê hô!... yên, yên!

Mai nắm tay đập một cái thật
mạnh xuống phong cầm:

— Ái, tám ngày nhin «dét-se»!
nghe chưa? Tám ngày! Bực thật!
một thằng oắt con như thế mà
lâm mất cả hát! Mày còn nói
thêm một tiếng, chỉ một tiếng thôi
thì, không những tám ngày, mà
mười lăm ngày nhin «dét-se»!

Thay hình phạt ghê gớm quá.
Ái ngồi khóc ngầm khóc ngầm.

Mai lại dặng hằng ba tiếng.
Nàng lại thong thả đưa mắt từ
phải sang trái nhìn thính giả.
Nàng lại bắt đầu cắt tiếng hát,
giọng hát càng thêm du dương
hơn trước:

Ái ơi, chờ phạt trẻ thơ,
Đau rát chỉ một mày to cung
dừng.

Trẻ thơ êm ái la nhuường!

Nâm trong.....

Ái bỗng khóc òa lên.

— Sí mũi vào đâu được? Ái biết

i mồi vào đầu được ? i, i, i ! Ái không có khăn tay ! Cứu ơi, cứu cho Ái mướn khăn tay.

Mai nỗi chiếc phong-cầm chạy

sô lát chỗ con :

— Không thể được ! không thể
được ! (quay sang nói với chồng)

Này, anh Phương, anh con đợi
giá mà không tái cho nó mày cái ?

Ái — Mợ ơi, con không biết si
mùi vào đâu ?

Mai nắm chặt lấy cánh tay con,
rung mạnh mấy cái :

— Thưa ông ! ông không biết si
mùi vào đâu phải không ? Nay
đây, blop blop ! blop ! Đó là một bài
học dạy ông từ rì rì ông dùng
thứ nữa nhé ! ..

Mai túm lấy đồng xu của
con, nhác bông leu, xách vào
trong buồng rồi khóa trái cửa lại.

Gửi về phòng khách, nàng lầm
ban :

— Xin lỗi các bác... Thắng bé

mắt dày, hồn qua !

Nang đi đến phong cầm rồi,
mặc cho Ái, ở buồng bên gào khóc, thát rãm rã, nàng hắng
dáng bà tiếc, thong thả đưa mắt
từ phải sang trái nhìn thính già.
Vang lại bát đầu cất tiếng hát,
giọng hát càng du dương hơn
nói lần :

Ái ơi, chờ phạt trẻ thơ,
Đầu rắng chỉ một mày to cũng
đứng.

Trẻ thơ em ái lạ thương,
Vẫn trong lòng mẹ chưa vuong

tôi trổ.

Trời cho mắt trẻ khác với,
Nhà lúa sảng rời trời xuôi ra.

Birdc đi lây bầy, lán la...

Trần-Tiều

(Phóng theo truyện của Max và
alex Fischer)

Ông Trặc, chủ hiệu xén
tóc, phố Hàng - gai với
nạn dân lụt Bắc-ninh

Ông đã định chủ nhật này,
để riêng một ngày, tiền thu
được bao nhiêu sẽ đem gạo
giúp anh em nạn lụt. Tuy gi
xén tóc mỗi người là 0p.18,
nhưng mỗi người vào hiệu,
tuy lòng, ai muốn cho hòn
ba nhiêu cảng hay. Muốn tò
long ngày như, hôm ấy ông
để mời đại-diện nhà báo đến
chứng-kiện và kiểm xác tiền
nong. Thu được bao nhiêu,
ông sẽ trao cho nhà báo, nhờ
chuyển-đat sang ban Cứu-té.

Lê Phong làm thơ?

(Tiếp theo trang 240)

— Ô trên xe lửa.

— Thánh cũng không thể hiểu
được.

— Thánh với mọi người đều
hiểu được, trừ có anh.

Rồi Phong cười, oái oái :

— Anh ngày thu quá, anh Bình

a. Chúng có bản định trên xe lửa,
lтраo mảnh anh với tôi, tôi mới dám
quá quyết nói thế, và mới biết
được việc riêng của chàng chử ?
Nếu không thì anh xem còn lúc
nữa là lúc tôi có thể biết được, tôi
có thánh thản gì đâu ? Day có
diễn này thôi : anh thi anh chỉ
nghe tiếng bén nhau mới biết được
họ bén nhau, mà có lòng tai nghe
tiếng bén nhau mới hiểu được họ
bén nhau gi. Tôi thi không thể
tối trống được cả những lời họ
bén nhau.

— Anh có nhớ lúc tôi châm chú
nhìn ra cảnh bên ngoài không ? Nhìn
cảnh bên ngoài sau một lần kinh
Anh tưởng tôi nghĩ thơ đấy hẳn ?
Không, tôi nghĩ đến một bài thơ
ký dị hợp với óc tôi hơn... Cảnh
bên ngoài về đêm thi có gi ? Ma có
gi thi trông thấy sao được. Tôi chủ
y như thế là vì trên mảnh kính tôi
thấy rõ được cảnh bên trong. Dưới
ánh đèn điện sáng, anh nhìn tôi
mấy lần, anh đọc sách hay giờ
trang giấy nào tôi chả biết. Nhưng
tôi biết rằng đêm nay ho
sắp những việc gì, ở đâu, và biết
rõ từng kế hoạch của ho. Việc già
vợ khen tung cảnh đêm tôi chỉ là
một cách cho họ không lây lầm là
và cung vi tránh sự nghĩ ngợi, nên
tôi phải giả tăng lầm thơ cho anh
xem.

— Không kẽ việc này bị tôi khám
phá ra, tôi chắc ho đã có nhiều
dip đắng được lối nói truyện kia
một cách thần hiệu lắm... Ma...
nếu tôi không lầm, thi hình như
vua đây ho đương chớp mắt ra
hiệu cho nhau...

Phong cười, gõ tay xuống mặt
ban thành những tiếng cách nhau
không đều, khiến cho hai « bò già »
người kia rãy rụa lên mày cái tò
về ticc giận.

nhún trên khung truyền điện.
Trống rộn rã lầm. Ma thực là lối
nói truyền cảm giản tiện lầm.
Anh có thể bình phẩm một cờ
ban kẽm nhau sác mà không sự
người ta mà lỏng.

Sinh đẻ tự do

(Tiếp theo trang 225)

quyết đẻ dâng lâm : họ chỉ cần
phải tránh những ngày người dân
bà có thể thụ thai được mã thời.

Như vậy, vợ chồng vẫn ăn ở
với nhau như thường, mà người
dân bà muốn nghỉ đẻ bao nhiêu
lâu cũng được.

3.) Vợ chồng trẻ

Bên ta, vẫn có tục lấy vợ sớm
qua. Con gái 15, 16 tuổi đã lấy
chồng, có khi lấy sớm hơn nữa.
Tuổi còn trẻ như vậy, thì cái thai
thì chưa được hoàn toàn. Họ sẽ
để ra những đứa con yếu ớt, và
không được sống sủa thông minh
như những đứa trẻ khác. Đó là
một cái hại lớn.

Theo Ogino, họ có thể đợi lúc
trưởng thành rồi hãy đẻ con.
(Tuy vậy, không phải là vì thế
mà nên lấy vợ lấy chồng sớm).

4.) Nhông người không muôn có con

Ở bên ta, có lẽ không có một
gia-dinh nào là không muôn có
con. Vì có con bao giờ cũng vẫn
là một sự tự nhiên quý hóa trong
gia-dinh. Nhất là, nhờ có sự phát
minh này, họ không sợ có một số
con nhiều quá cái số mình muôn.
Khi đó, những gia-dinh này sẽ
vui vui làm ăn, họ không có nỗi
nợ sợ cái cảnh nhiều con mà
không nuôi đủ nữa.

5.) Nếu có con hay không có
con là một sự định trước được,
thì trong xã-hội ta, làm gì còn
xảy ra những cảnh thương tâm ta
thường thấy : như truy thai, bó
chết con, để hoang rồi bỏ con,
toàn là những sự khôn nạn dâng
bài trừ.

Với bao nhiêu cái lợi ấy, sự
phát minh của bác-sĩ Ogino và
Knaus sẽ cải cách cả xã-hội. Gi-
a-dinh lúc nào cũng được vui vẻ,
sáng sủa, tránh được cái họa ghê
sợ của sự đổi, sự nghè.

Mà những đứa trẻ sinh ra cũng
được sống một cái đời đê chịu
và sung sướng hơn. Chúng nó sẽ
được cha mẹ yêu mến, nâng niu,
chứ không coi như là một cái
« nợ » phải trả nữa. Bởi vì
chúng ta phải nên biết rõ : sự
cố yêu không phải là để con cho
rõ nhiều, nhưng chính là gậy cho
đứa con thành một người khỏe
mạnh, thông minh, dù trống trọi
với đời.

Trong số sau, Ngày Nay sẽ chỉ
có phần thực-hành của thuyết
Ogino và Knaus. Nghĩa là chỉ
cách định những ngày nào người
dân bà có thể thụ thai được.

(Còn nữa)

Theo sách : La liberté de la conception
Dr Marshall et C.J. Méro
La Fécondation Volontaire
Pierre Boisac

Cùng đọc-già và đại-lý báo

HƠN TRÉ

Bữa 1er septembre chúng tôi đã nhận được nghị định của quan
Toàn-Quyền Robin thư giấy phép.

Hòn-tré chét, chúng tôi và các anh, chị-em cùng nhau ta hây
tạm biệt từ đây.

Đối với các độc-già đã trả tiền, chúng tôi sẽ gửi tiếp một tờ báo
khác, còn hòn hai ngần chưa trả, xin vì lương-tâm gửi giúp chúng
tôi 0\$40 (số tiền báo trong thời hạn ba tháng mà chúng tôi đã gửi).

Đối với các đại-lý, ai trả rồi chúng tôi chân-trọng cảm ơn, ai đã
ký quỹ số tiền thi chúng tôi để trả trước số tiền bán báo, còn
bao nhiêu chúng tôi trả lại, riêng hai mươi nhà chưa trả xin vì
đanh-dị gởi về cho chúng tôi được tiền việc sở sách.

Nguyễn Uyên Diệm

LƯƠNG NGHI BỒ THẬN

* Lương-nghi bồ-thận số 20
của Lê-huy-Phách bào-ché rất công
phu. Có vị phai-tam phoi hàng
tháng để lấy dương khí; có vị phai
chôn xuống đất đúng 100 ngày để
lấy thô khí. Thuốc này làm toàn
bằng những vị thuốc chữa cho thận
bộ được sinh khí, cố tinh, và đặt
nhất là vị « hãi cầu thận ».

THẬN HU

Dau lung, mờ mắt, vàng dầu, ủ
tai, rụng tóc, tóc vàng, thời thường
mệt mỏi, tiêu tiện vàng, trong bất
thường...

Di-tinh. — Khi tưống đến dục
vọng mà cương dương, không cù
lúc nào đều tiết ra một ít tinh khí.
Có người lúc nào quy-dầu cũng
vớt, định.

Mộng-tinh. — Bởi thận bắt cố
mã khí nằm mơ ngủ tưống như
minh giao hợp với người đàn bà
mà tinh khí cũng xuất ra.

Hoat-tinh. — Ngũ tạng đều yếu
mà Thận tạng lại yếu hơn nhất, khi
giao hợp tinh khí ra mau quá.

Lãnh-tinh. — Tinh khí lạnh. Cố
bệnh này có khí mát hâm dương
sinh dục.

Nhiệt-tinh. — Ổi tạng người da
nhạt, nén tinh khí cũng nhiệt...

Có các bệnh kẽ trên dùng
« Lương Nghi Bồ Thận » số 20 của
Lê-huy-Phách được sinh khí, cố
tinh, chỉ 2, 3 giờ đã thấy hiệu
nghiem. Hàng nghìn người ưa nhở
thuốc này mà có con nối hâu!
Giá 1\$00 một hộp.

TỰ LAI HUYẾT

Những người da xám, mót xám,
rôle dầu, chong mặt, đau mót thần
thể, buồn bã chân tay, ăn không
ngon, ngủ không yên... Nhất là các
bà bã tinh huyết hư, hoặc sinh sôi
nhiều lần, tốn hại chia huyết và
các cổ tuy có hành kinh nhưng
huyết ra rất ít mà sắc huyết tím
nhợt... đều vì chân huyết suy nhược
mà làm các bệnh như trên. Dùng
« Tự Lai Huyết » số 68 là một thu
thuốc bồ huyết tốt nhất, chỗ luyện
rất công phu, chọn toàn bằng

những vị thuốc bồ huyết, nên công
hiệu rất nhanh, chỉ dùng 1, 2 hộp
là huyết hư đã được huyết tốt.
Giá 1\$00.

LÂU, GIANG MAI

Không uống thuốc Lê-huy-Phách
nhất định không khỏi

Thuốc chữa bệnh Lâu, Giang-mai
của Lê-huy-Phách là những thứ
thuốc độc-lại, uống vào khỏi ngay.
Trăm nghìn người dùng, trăm nghìn
người khỏi. Khắp Đông-Durong ai
cũng công nhận rằng: Lâu, Giang-
mai không uống thuốc Lê-huy-Phách
nhất định không khỏi.

Thuốc năm 1935 số 70 giá
0 \$ 60. — Mời mác, kinh niêm, ra
mù, buốt ticc... nhẹ hay nặng tới
bắc nǎo, uống thuốc này khỏi ngay.
Uống vào là khỏi, van người không
sai một.

Giang-mai số 18 giá 1\$00. — Lở
loét quỉ dầu, phát hạch, lèn soái,
mọc mào gá, hoa khé, đau xuong,
giật thịt... nặng tới bắc nǎo cũng
chỉ dùng hết 2 hộp « giang-mai » số
18 này là nhiều.

Tuyệt trùng Lâu, Giang-mai số
12 giá 0\$60. — Một thứ thuốc chế
theo hóa-học có tính-cách đặc-biệt
sát trùng, lọc máu. Lâu, Giang-mai
chữa tuyệt vời: tiêu tiền khì vàng,
khí đục, có cát, có ván, nhồi nhói
ở trong ống tiêu, trót quỉ dầu, khớp
thân thể đau mót, tóc rụng, mót mắt,
ủ tai, giật thịt... uống « Tuyệt Trùng »
số 12 này lẫn với « Bồ ngũ tạng » số
22 (giá 1\$00) nhất định khỏi hẳn.

ĐÀN BÀ BỊ DI NỌC BỆNH PHONG - TỈNH

Đàn bà bị di noci bệnh Phong-
tinh ra khì hư, tiểu tiện trong, dục
bất thường, có giày, có cẩn... đau
bung nỗi non, huyết ra xám đen, có
khí lẩn nǚ. Khép thận thè thường
đau mót, buồn bã chân tay, ricc dầu,
chong mặt, mót mắt, ủ tai... Dùng
« Hoạn căn khì-hư ẩm » số 37 (giá
1\$00) và « Tào-nhập khì-hư trùng »
số 38 (giá 0\$50) kiêng hết các bệnh
kẽ trên, lợi đường sinh dục về sau.
Cố bệnh hồi qua người đã dùng sẽ
biết.

NAM NỮ THANH - NIÊN CĂN ĐỘC

I. HAI BỘ MÁY SINH DỤC. — Nói rõ những bệnh thuốc về huyết
của đàn bà và những bệnh thuốc về tinh khí của đàn ông. Có chụp hình
các bộ phận sinh dục.

II. PHONG TỈNH CĂN BỆNH. — Giải thích rõ ràng những bệnh
phong tinh. Dạy cách điều trị như sao cho bệnh được khỏi tuyệt noci? *
Có chụp ảnh hình các vi-trùng bệnh phong tinh.

Hỏi xin tại nhà thuốc hoặc các đại-lý. Giá xá giri 0\$05 tem.

LÊ-HUY-PHACH

Số nhà 149, Phố Hàng Bông — HANOI

ĐẠI LÝ CÁC NƠI: — Haiphong: Nam-Tân, 100 Bonnal. Thái-Binh:
Minh-Đức, 97, Jules Piquet. Hải-duong: Phú-Vân, 3, phố Kho-Bạc.
Hongay: 5, Théâtres. Lạng-Sơn: Lý-xuân-Quy, 10 bis Rue du Sel. Nam-
định: Việt-Long, 28 Campeaux. Ninh-binh: Ich-Tri, 41, Rue du Marché
Vinh: Sinh-huy-duc-diếm, 59 Phố Ga. Hué: Vạn-Hoa, 29 Paul Bert.
Tuy-Hòa: Nguyễn-xuân-Thiệu. Qui-nhon: Trần-văn-Thắng. Nha-trang:
Nguyễn-dinh-Tuyênn. Saigon: 109 Rue d'Espagne et 148 Albert Dakao et 15
Amiral Courbet. Thudautou: Phúc-hưng-Thái. Cantho: Photo Hadong...

Sữa NESTLÉ

Hiệu con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BẢN: cho các nhà
thương, các nhà hộ-sinh và
các nhà thương binh, v.v.
Ở TRUNG-KỲ BẮC-KỲ VÀ CAO-MAN

CIRAGE - CRÈME

LION NOIR

Le plus Économique

AGENT GÉNÉRAL:

L. RONDON & C° L.T.A. HANOI

TIN TỎA
vua có c
p moi
đó

TIỀU - HỌC VÀ CAO - ĐẲNG TIỀU - HỌC

ÉCOLE INDOCHINOISE

PHỐ HUẾ — HANOI

Tất cả các lớp từ Đồng-Ấu đến Cao-Đẳng
Từ năm thứ nhất đến năm thứ tư

Vì phương-pháp mới đã được tất
cả mọi người hoan-nghèn trong
hai tháng vụ hè, nên các lớp thi :

BREVET trong một năm cho học
trò đã học qua năm thứ hai
— Cao - đẳng - tiêu - học —

BREVET trong hai năm cho học
trò vừa mới đỗ bằng Sơ - học

Đã có rất đông người theo học

Phụ-huynh nên cho con em đến học các lớp ban sơ-đẳng ở trường

ÉCOLE INDOCHINOISE

Học-trò lớp Cao-đẳng (Cours Supérieur) sẽ được thầy giáo có
bằng tă-tài quen giày, trong nom riêng